

Winkels en bedrijven

Beckumerstraat 173

Van Café Breukers tot

WINKELS EN BEDRIJVEN IN BOEKELO

BECKUMERSTRAAT 173

VAN CAFÉ BREUKERS TOT BREUKERS DRANKEN

Inleiding.

In de serie *Winkels en Bedrijven* zijn van mijn hand inmiddels vijf boekjes verschenen. Allemaal over winkels, die min of meer in de dorpskern van Boekelo gelegen zijn. Voor het zesde boekje heb ik gekozen voor een pand “over de brug” en wel voor het pand van het voormalige Café Breukers, thans slijterij met de naam “Breukers Dranken” op de hoek van de Beckumerstraat en de Pastoor Schneiderstraat.

Beckumerstraat 173 in het jaar 2015.

Ook nu is weer de opzet de beschrijving van de historie van het pand vanaf de oprichting tot heden, maar ook die van de mensen, die er gewoond en gewerkt hebben. Winkels en bedrijven in Boekelo zijn voor het merendeel opgericht als familiebedrijven. De zakelijke beslissingen vinden daardoor vaak hun oorsprong in ontwikkelingen binnen de families.

Aan het schrijven van een boekje als dit gaat een uitgebreid onderzoek vooraf. Deels is zo’n onderzoek gebaseerd op feitelijke informatie uit archieven, waarbij we kunnen denken aan de Burgerlijke Stand en Bevolkingsregisters voor persoonsgegevens. Voor zakelijke informatie zijn bouwdoossiers, kadastrale informatie, stukken betreffende aan- en verkoop, maar ook eerdere publicaties van belang.

Buiten de archieven is vaak de boeiendste informatie te vinden. Interviews met vooral oudere personen, die nog veel uit eigen wetenschap kunnen vertellen, geven inzicht in het dagelijks leven in voorbije tijden. Door het leven van nu te toetsen aan verhalen over vroeger kan een inzicht ontstaan in waarom dingen zijn gegaan, zoals ze gingen. Het is aan de lezer om te bepalen of hij die ontwikkelingen positief of negatief beoordeelt.

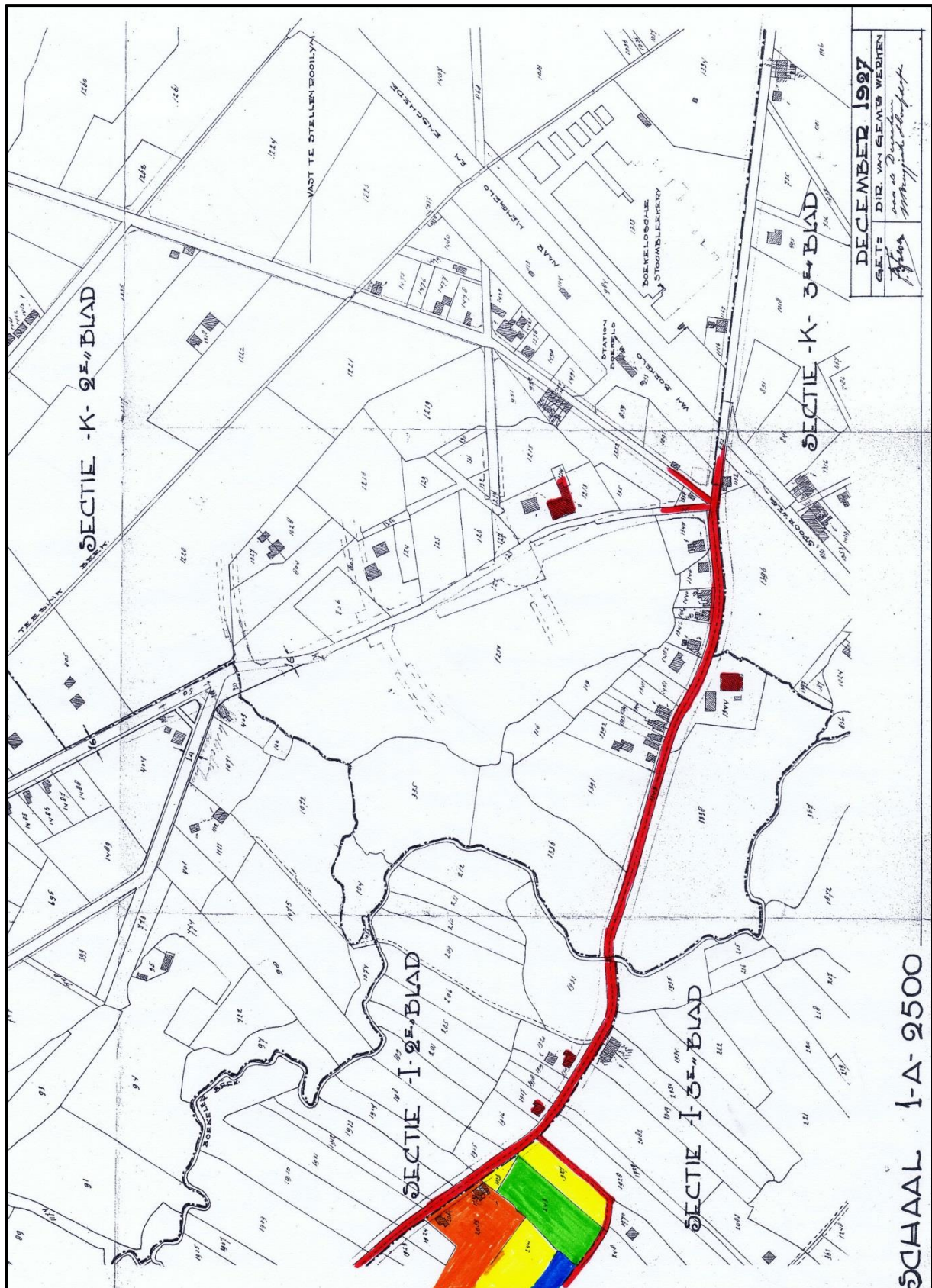
Foto’s, brieven, familiepapieren zoals geboorte-, rouw- en trouwkaarten en bidprentjes, maar ook diploma’s, advertenties en andere publicaties in kranten en tijdschriften, vormen een waardevolle aanvulling op geschreven teksten.

Bij dit boekje is van alle genoemde bronnen gebruik gemaakt. Vooral de openhartige interviews leverden veel gegevens op. Bovendien kon vrijelijk gebruik gemaakt worden van complete fotoalbums en verzamelingen. Een woord van dank daarvoor is hier dan ook op zijn plaats.

Ik hoop, dat u met veel genoeg kennis zult nemen van de inhoud van dit zesde boekje in de serie en houd me aanbevolen voor uw aanvullingen en eventuele correcties.

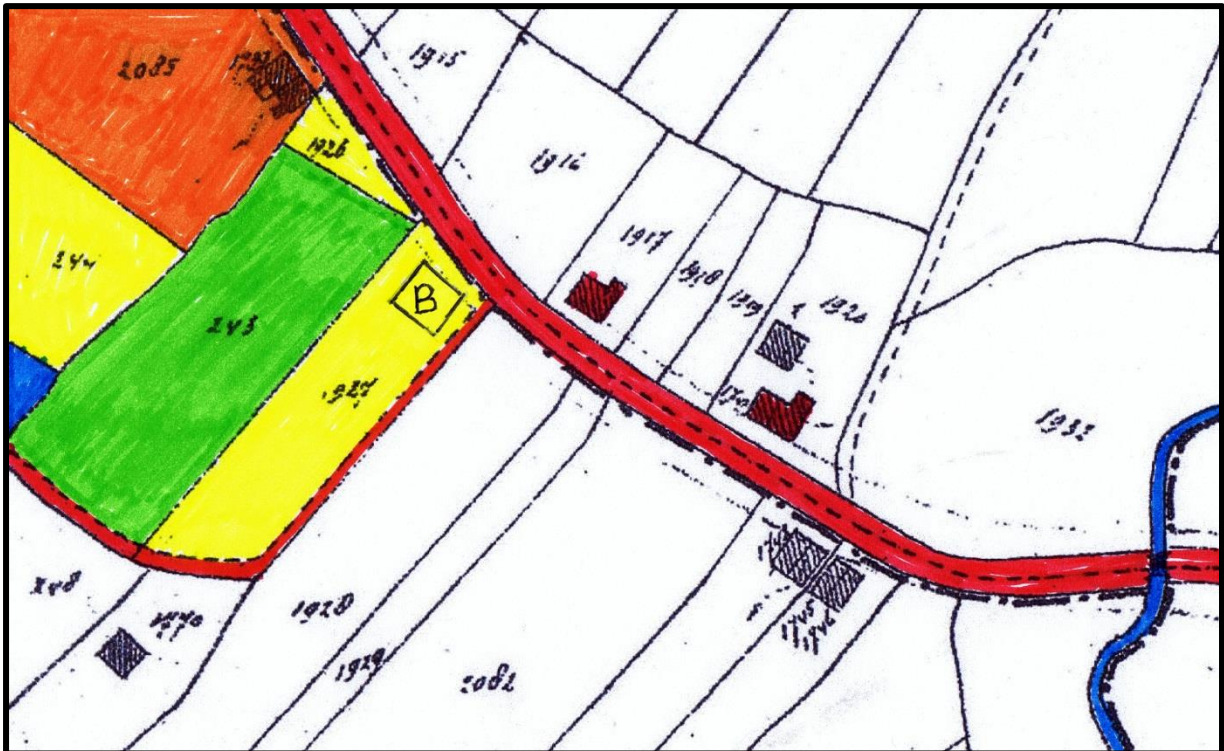
J.J. de Boer – mei 2015.

Een kaart uit 1927.

Kaart met kadastrale nummers, afkomstig van de Directeur van Gemeentewerken. December 1927. Duidelijk is te herkennen de kruising Beckumerstraat, Kwinkelerweg, Windmolenweg, Boekelerstraat en de boerderijen van de Kwinkeler en Holtkamp. Details van het ingekleurde gedeelte zijn op de volgende bladzijde weergegeven.

De locatie van café Breukers.

Detail van de kaart op de vorige bladzijde, die in 1927 bijgevoegd was bij stukken voor de gemeenteraad. Let vooral op, dat de kadastrale nummers en genoemde jaartallen niet met elkaar verward worden. De overeenkomst is toevallig.

Op deze kaart is in rood de Beckumerstraat (voorheen Beckumerweg) aangegeven met als zijstraat de Pastoor Schneiderstraat (voorheen Egberinksweg). De gekleurde percelen zijn later aangekocht om de bouw van de huizen aan de Dr. De Jongstraat en de Beckumerstraat te kunnen realiseren. Voor een nadere oriëntatie: Geheel rechts bevindt zich de Boekelerbeek. De met rood aangegeven huizen zijn bij oudere Boekeloërs bekend als het pand van Scholten (kavel 1920) en van bakker Vogt, thans Oude Wolbers (kavel 1917). In 1927 was het eigendom van de kavels als volgt verdeeld:

Geel: De kavels 1926, 1927 en 244. Eigenaar: Gerrit Jan Leusink, wonende op "De Spiele".

Groen: Kavel 243. Eigenaar: Rupert.

Oranje: Kavel 2035. Eigenaar: Leusink (2).

Blauw: Eigenaar: Baltink.

In kavel 1927 is met een vierkantje met daarin de letter B de plek aangegeven, waarvoor Bernard Breukers vergunning vraagt om een café en woonhuis te mogen stichten aan de Beckumerweg. Bernard Breukers, "woonachtig Stepelo Wijk D nummer 100 gemeente Haaksbergen", heeft op 21 september 1928 van Leusink gekocht: "een perceel Bouwterrein gelegen aan de Beckumerstraat hoek nieuwe straat te Boekelo gemeente Lonneker, van het kadaster uitmakende een ongeveer noordoostelijk op het terrein afgepaald deel van het perceel Gemeente Lonneker Sectie I nummer 1927 met uitzondering van evenwel van het ongeveer oostelijk, voor openbare weg bestemde deel, groot ongeveer vier aren tien centiaren" (uit de koopakte van notaris J.W. ten Doesschate). N.B. Het kavel 1926 en een aangrenzend stukje van kavel 243 werd in de volksmond het "Spiel'n gat" genoemd. Dat was zo'n laag stukje grond, dat er 's winters water stond en krabbelaars erop konden schaatsen. Nu staat er een rijtje moderne huizen op aan de Beckumerstraat nrs. 179 tot en met 189. Later in dit verhaal komt het "Spiel'n gat" nog weer ter sprake.

Bernard Breukers, stichter van het bedrijf.

Voor een goed begrip en om verwarring te voorkomen is het goed om eerst het volgende te bekijken: De huidige beheerders van de zaak zijn Ria Breukers en haar man Michel Roescher. Ria's vader is **Bennie Breukers**, haar grootvader is **Bernard Breukers**. Het is vooral van belang om de namen van Bernard en Bennie niet te verwarren.

Dit hoofdstuk begint dus met een verhaal over Bernard Breukers. Hij werd geboren in Buer - Beckhausen (Pruissen) in 1901 als tweede van tien kinderen van Gerrit Jan Breukers en Gertruda Ingenerf. De kinderen na hem kwamen allemaal op een boerderij in Beckum ter wereld.

Vanaf de rotonde in Beckum richting Hengelo ligt direct rechts de plaats, waar het gezin van Gerrit Jan Breukers zich ± 1903 vestigde.

Vader Gerrit Jan was naast landbouwer ook schaapherder. Hij trok met zijn schapen langs 's Heeren wegen, zoals zo treffend in zijn bidprentje staat. Het was een rechtschapen man, die zich echter de

†

Gedenk in uwe gebeden de ziel van zaliger
Gerrit Jan Breukers
echtgenoot van
GEERTRUIDA INGNERF
geboren te Hengelo 15 Juli 1867, na het
ontvangen van de Heilige Sacramenten
overleden te Beckum 8 Sept. 1948 en
begraven den 7 Sept. d.a.v. op het
R. K. Kerkhof te Beckum.

Hij was eenvoudig, arbeidzaam en rechtschapen, vreesde God en week af van het kwad.
In de natuur vond hij steeds zijn Schepper.
Gedenk, o Heer, hoe hij voor U gewerkt heeft in waarheid en met een geheel oprecht hart en gedaan heeft wat goed was in Uw oogen.
Als een trouwe herder vóór zijn schapen wandelde hij langs de wegen des Heeren en bad tot zijn God. Thans heeft God hem opgenomen in Zijnen Schaapstal.
Dierbare familieleden, ik dank u voor alles, wat gij voor mij gedaan hebt, meer nog zal ik u beminnen in den Hemel dan ik u op aarde heb liefgehad.
Dierbare Jezus, geef hem de eeuwige rust.
Zoet Hart van Jezus maak dat wij U steeds meer en meer beminnen.
Dat hij ruste in vrede.
ONZE VADER — WEES GEGROET
K 1872

kaas niet van het brood liet eten. Zo wordt verteld, dat hij en zijn buurman, de jachtopziener Franke, bij een onderlinge vete niet schroomden om elkaars drinkwaterput onklaar te maken. Van moeder wordt het eenvoudige en godvruchtige leven vermeld en zo zal het ook gegaan zijn in het vooroorlogse katholieke Beckum.

TER VROME GEDACHTENIS AAN
† **GEERTRUIDA INGNERF**
weduwe van
GERRIT JAN BREUKERS,
geboren te Gennep 5 Maart 1878, na het
ontvangen van de H.H. Sacramenten der
stervenden overleden te Beckum 8 Sept.
1948 en begraven 11 Sept. d.a.v. op het
R. K. Kerkhof aldaar.

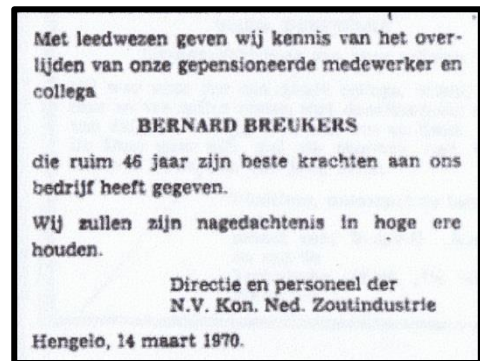
Een godvruchtig leven wordt met een godvruchtig sterven bekroond. Zij leefde uit het geloof, onder Gods alziend oog de plichten van een waar Katholiek vervullend.
Kalm en eenvoudig, zonder veel van het leven te vragen, offerde zij zich geheel op voor haar kinderen.
Zo was de dood voor haar de weg naar een beter leven. Op de dag van Maria's verjaardag, legde zij haar hoofd neer om kalm en gelaten nu een beter leven in te gaan.
Kinderen, vergeet uw moeder niet. Eenvoudig heb ik geleefd, om u alles te geven. Thans ben ik bij vader in den Hemel, om nu nog meer voor u te kunnen zorgen.
Gij allen, die mij dierbaar waart, bidt voor mijn zielerust.
O. L. Vrouw van Altijddurende Bijstand, bid voor ons.
H. Jozef, patroon der stervenden, bid voor ons.

Bernard Breukers

Bernard zal als één van de oudste kinderen na de lagere school niet veel opleiding hebben gehad. Er moest in het grote gezin geld op tafel komen. Hij is zijn loopbaan dan ook al jong begonnen als los arbeider. Hij werkte ook bij een café in Stepelo, op de grens van Haaksbergen en Hengelo. Nu heet dat "De Nachtegaal". Dat zal wel in de avonduren zijn geweest. Dat café stond op

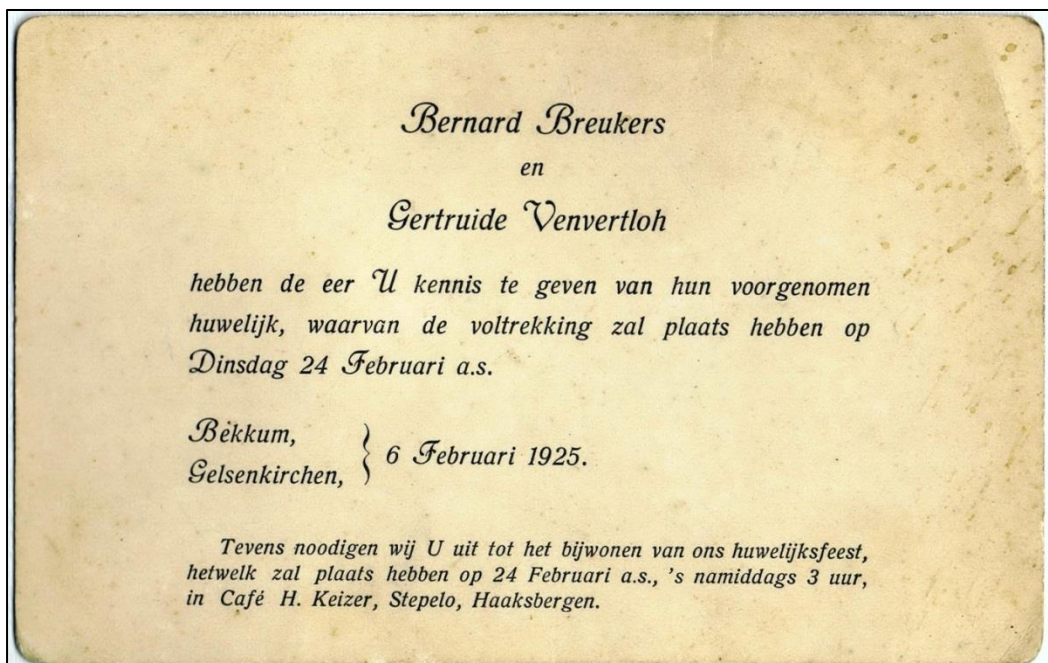

grond, die van erva "De Kolle" was gekocht en werd beheerd door Hermannus

Keizers, bij ouderen nog bekend als Koll'n Herman. Hij trouwde in 1918 met Bernarda te Lintelo en stichtte daarna in 1919 het café. In Boekelo werd in 1918 de zoutfabriek gebouwd en werd in 1919 begonnen met het winnen van zout. Daar werd Bernard fabrieksarbeider. Hij werd stoker in het nieuwe bedrijf. Toen het kanaal gegraven werd en er ook in de omgeving van Hengelo zoutboringen kwamen,

werd de fabriek van de Koninklijke Nederlandse Zoutindustrie verplaatst naar Hengelo.

Bernards werk verhuisde mee. In de latere overlijdensadvertentie lezen we, dat hij 46

Huwelijkskaart van Bernard Breukers en Gertrud Venfertloh.

jaar zijn krachten aan het bedrijf heeft gegeven. Hij is er tot aan zijn pensioen blijven werken.

Een jeugdige Gertrud Venvertloh

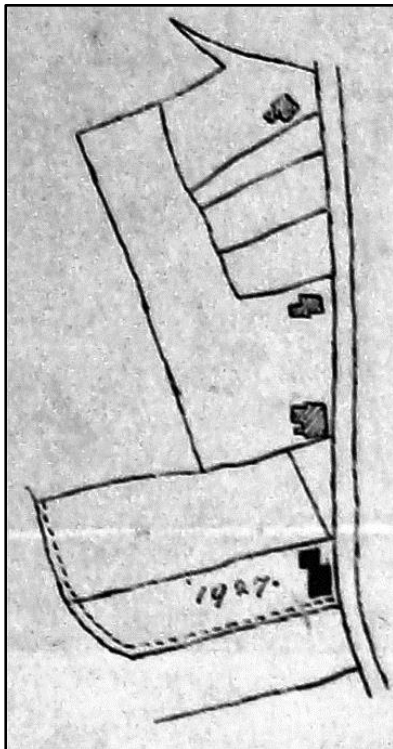
Bij "De Kolle" leerde Bernard Gertrud Venvertloh kennen. Zij was geboren Duitse uit Langendreer. In haar "Reisepass" uit 1923 staat haar beroep aangegeven als Dienstmädchen. Haar familie was na de Eerste Wereldoorlog naar Nederland getrokken en zij was toen meid bij "De Kolle".

Op 21 februari 1925 werd hun burgerlijk huwelijk voltrokken. Op de bruiloft bij Keizers in Stepelo zullen de gasten Gertrud wel niet meer op de stoel "hoch" getild hebben, want al vrij snel na het feest, in mei, verscheen hun eerste kind, Bernardus Johannes Gerhardus, later in Boekelo beter bekend als Bennie.

Ehefrau Lichtbild Unterschrift des Paßinhabers <i>G. Venvertloh</i> und seiner Ehefrau Es wird hiermit bescheinigt, daß der Inhaber die durch das obenstehende Lichtbild dargestellte Person ist und die darunter befindliche Unterschrift eigenhändig vollzogen hat. <i>Arnhem</i>, den <i>12. Juli 1923.</i> <i>Wapner</i>		PERSONENBESCHREIBUNG Ehefrau Beruf <i>Dienstmädchen</i> Geburtsort <i>Kangendreef</i> Geburtstag <i>5. 8. 1896</i> Wohnort <i>Haakbergen</i> Gestalt <i>mittel</i> Gesicht <i>ruud</i> Farbe der Augen <i>grau</i> Farbe des Haares <i>dunkelbrun</i> Besond. Kennzeichen <i>keine</i>																		
KINDER <table border="1"> <thead> <tr> <th>Name</th> <th>Alter</th> <th>Geschlecht</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> <tr><td> </td><td> </td><td> </td></tr> </tbody> </table>		Name	Alter	Geschlecht																
Name	Alter	Geschlecht																		

Bladzijde uit de Reisepass (Visum) van Gertrud Venvertloh

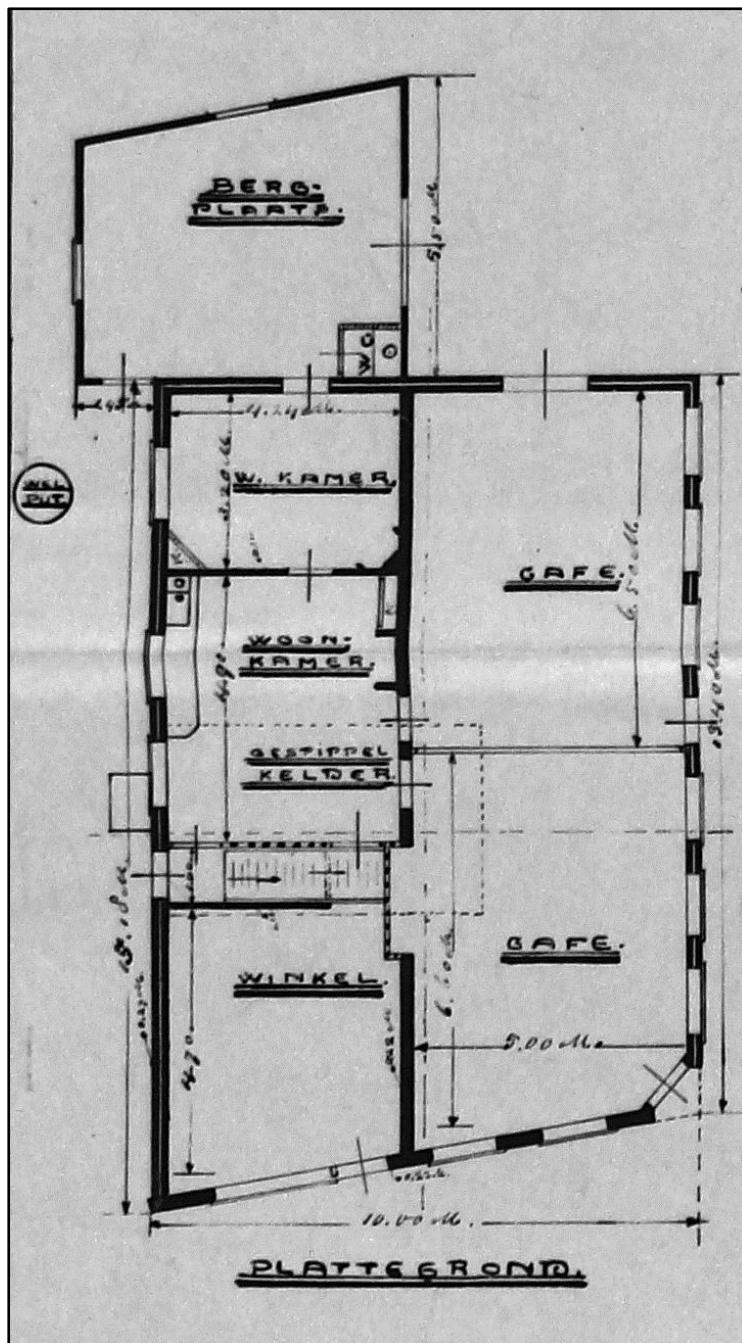
Bernard en Gertrud woonden na hun huwelijk in de Wijk Stepelo N^o D100, dat was vlakbij of mis-

Schets uit de bouwaanvraag
(zie ook blz. 3).

schien wel op het café van Koll'n Herman, dat N° 100 a en later N° 110 a als huisnummer had. Zij hebben het café zelfs enige tijd beheerd, voor ze naar Boekelo verhuisden. Omdat Bernard in Boekelo werkte, volgde hij daar dagelijks het nieuws. Daar werd al een paar jaar gesproken over de bouw van een R.K. kerk. Dat was Bernard natuurlijk niet ontgaan. In veel dorpen bevindt zich naast de kerk een dorpscafé, een logische ontmoetingsplek voor dorpe-lingen voor na de kerkdienst en dat zou ook voor Boekelo een goede optie zijn. Bernard en Gertrud besloten de kans te grijpen om vlak bij de toekomstige R.K. kerk een stuk grond te kopen en vergunning aan te vragen voor de bouw van een café en winkel-tje. We zagen al, dat ze op de hoek van de Beckumerweg en de Egberinksweg een goede locatie vonden, die ze daarvoor in 1928 van Leusink konden kopen. Daarna werden spijkers met koppen geslagen en al na enkele maanden kon de opzichter aan B & W melden, dat het aangevraagde gebouw gereed gekomen was, waarover meer in het volgende hoofdstuk. Het was mooi op tijd, want tussen november 1929 en mei 1930 werd in Boekelo onder architectuur van architect Johannes Sluijmer de Sint Marcellinus-kerk gebouwd.

De bouw van het café met winkel en woonhuis.

Plattegrond van de benedenverdieping.

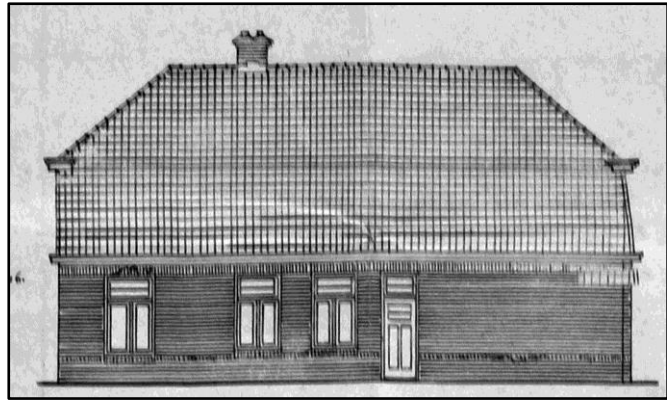
Op 24 september 1928 vraagt Bernard Breukers vergunning voor het bouwen van een café met woonhuis en winkel. Het gaat daarbij om een café van vijf bij dertien meter, met daarnaast een woongedeelte en een winkel. In het midden van het gebouw is een flinke kelder gepland en aan de achterzijde een forse bergplaats. Via een trap kom je op de eerste verdieping, waar drie slaapkamers en een zolderruimte getekend zijn. Daarboven is dan nog een kapconstructie met spanten voor de schuine dakdelen.

De lange zijde van het café ligt langs de Beckumerweg, nu Beckumerstraat. Tegenwoordig geldt het huisnummer 173 aan die straat. Op deze tekening wordt de winkelzijde als voorkant van het gebouw gezien en is het huisnummer Egberinksweg 2. Langs beide wegen liepen toen open sloten. Eén van de voorwaarden bij deze bouw is, dat langs het gebouw rioolbuizen van 30 cm doorsnede worden gelegd en daarin straatkolken worden opgenomen met gietijzeren roosterdeksel. Het hemelwater en afvalwater wordt even verderop dan vrijelijk op de sloten afgevoerd.

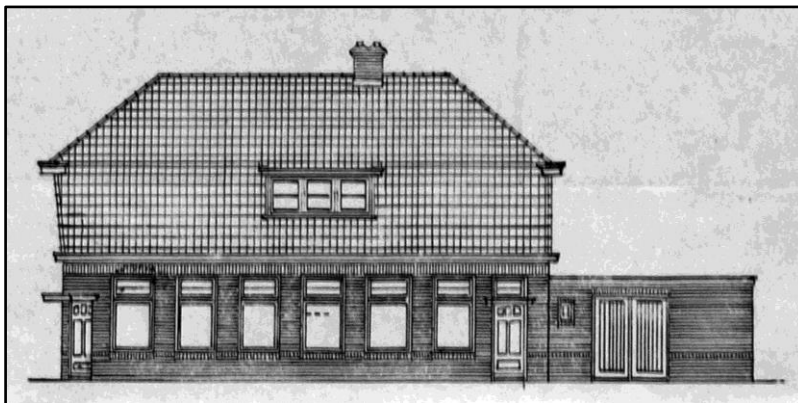
Uit een welput links naast het gebouw wordt "onschadelijk" drinkwater verkregen. In de bergplaats is een hokje afgetimmerd, waar heel deftig de letters WC (watercloset) ingeschreven staan. Optimistisch, want er komt beslist geen water bij kijken. Het is een zogenaamd "tonstelsel", waarbij regelmatig de ton gelegeerd moet worden. In de stad werd wekelijks de inhoud van dergelijke tonnen opgehaald. In Boekelo niet, maar achter het gebouw, richting Beckum, was een laagte, in de volksmond "Het Spiel'n gat" genoemd, waarin of waarnaast de ton leeg gekieperd werd. Gezien de ligging van het privaat, heeft de tekenaar het duidelijk bedoeld voor de bewoners en niet voor de gasten van het café. Wanneer die er toch gebruik van willen maken, zullen ze er buitenom via de bergplaats naar toe moeten gaan. Vergelijk dat met de regels, waaraan het sanitair bij de horeca tegenwoordig moet voldoen, dan is er veel veranderd.

Voorgevel, thans Pastoor Schneiderstraat.

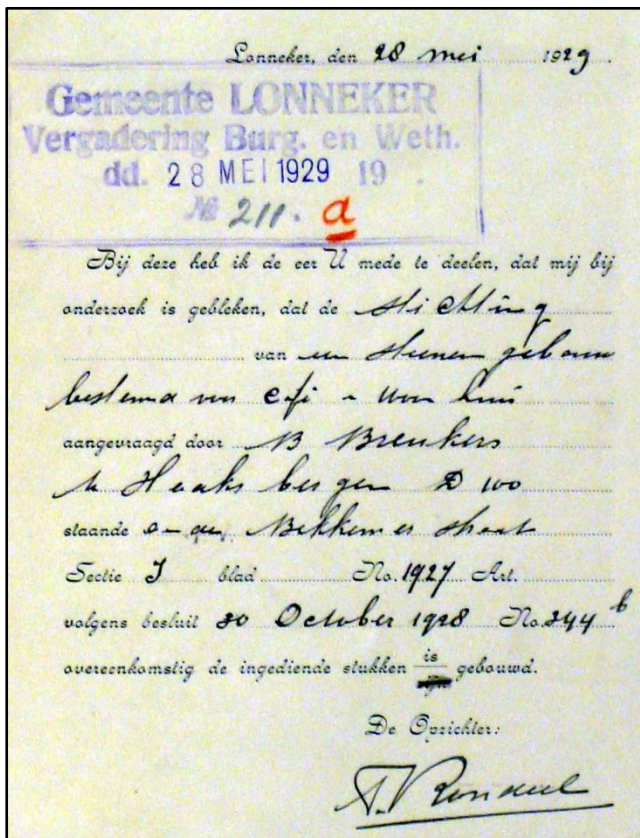
Zijgevel, thans Dr. de Jongstraat, in 1928 het vrije veld.

Zijgevel aan de Beckumerweg, thans Beckumerstraat.

In de plattegrond was nog een deur in het midden van de zijgevel Beckumerstraat getekend. In de detailtekening is de deur naar rechts verhuisd en bij latere verbouwingen geblinddeerd. De bergplaats staat vijf meter terug ten opzichte van de rest van het gebouw. Naast de deuren zien we een klein raampje ter ontluchting van het

privaat. Die bergplaats is later uitgebouwd tot een veel groter magazijn met daarboven een dakterras.

Verklaring van bouwkundig opzichter Teunis Rondeel.

Als aan alle formaliteiten voldaan is, kan de bouw beginnen. Bernard doet zaken met de jonge Bernardus Hermannus Roosen uit Oele. In zijn huwelijksakte uit 1924 wordt hij timmerman genoemd, maar in de stukken van de bouwaanvraag staat hij genoteerd als aannemer. Hij zal ongetwijfeld een aantal, wat we tegenwoordig z.z.p.-ers noemen, hebben ingeschakeld voor het metselwerk en de overige werkzaamheden. Er wordt voortvarend gewerkt en de opzichter Teunis Rondeel kan dan ook al op 28 mei 1929 melden, dat het geheel overeenkomstig de ingediende stukken is gebouwd. Voor Bernard en zijn gezin betekent dat "groen licht" voor de verhuizing van Stepelo naar Boekelo. Niets lijkt het succesvol starten van hun onderneming nu nog in de weg te staan, maar dat pakt toch enigszins anders uit.

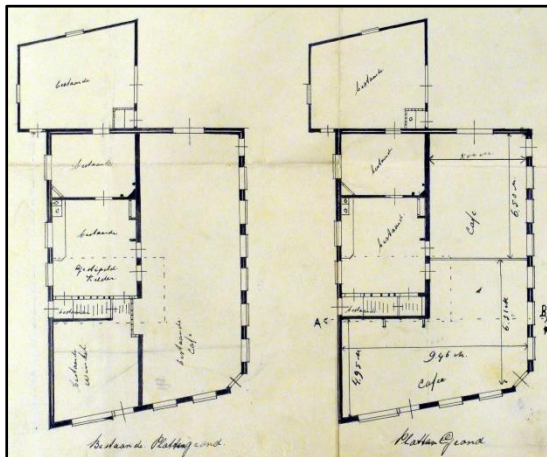
Tegenslagen.

Opvallend snel nadat het bericht kwam, dat het gebouw goedgekeurd was, verhuisde Bernard met Gertrud en de vierjarige Bennie naar Boekelo. Donderdag 6 juni 1929 was het zover. Gertrud was hoogzwanger en had er daarom alle belang bij, dat er vlot verhuisd werd. Al op 17 juni kwam haar kind ter wereld, maar helaas was het niet levensvatbaar. Dat was al een paar keer eerder gebeurd en het zou ook nog weer gebeuren. Het moeten zware tijden voor haar en natuurlijk ook voor Bernard geweest zijn. Bernard had een volledige baan bij de zoutfabriek en er was op gerekend, dat voornamelijk Gertrud het winkeltje en het café zou beheren. Het viel in haar toestand niet mee om goed van start te gaan.

Het winkeltje was ingericht als kruidenierswinkel. In die tijd telde Boekelo heel veel kleine winkeltjes. Vaak werden die verzorgd door de vrouw, terwijl de man ergens in een fabriek werkte. Er waren al meer kruidenierswinkels, die allemaal hun eigen klantenkring hadden. Er zal niet veel reden voor de klanten zijn geweest, om nu plotseling naar een nieuw winkeltje aan de rand van het dorp te gaan. Dat gold natuurlijk niet alleen voor de winkel, maar ook voor het café. Breukers moest maar zien er tussen te komen.

De tijd zat hun ook niet mee. Op 24 oktober 1929, Zwarte Donderdag, kwam de Beurskrach, die de Grote Depressie zou inluiden. Na een hoogconjunctuur in de jaren twintig stortten de aandelenkoersen geheel in. Het dieptepunt van de depressie zou pas in 1932 bereikt worden. Lonen kwamen zwaar onder druk te staan en de koopkracht van de mensen daalde enorm.

Toen Breukers plannen maakte voor zijn café, waren de vooruitzichten goed. Ondernemen zou tot succes leiden. Toen het café klaar was, waren de vooruitzichten door de crisis veel minder rooskleurig en het kostte dan ook veel moeite het hoofd boven water te houden.

Verbouwing 1931, links bestaand, rechts vernieuwd..

Al gauw bleek, dat winkel en café voor Gertrud alleen, naast de zorg voor haar gezin, niet te behappen was. Er moesten maatregelen genomen worden en ze besloten om de winkel op te heffen. Op 18 maart 1931 diende Bernard bij de gemeente een verzoek in, om zijn zaak te verbouwen en de winkel bij het café aan te trekken. De vergunning wordt verleend en de plannen worden uitgevoerd.

Na herhaalde teleurstellingen bij de gezinsvorming besloten Bernard en Gertrud hulp in huis te nemen, waardoor vooral Gertrud het minder zwaar kreeg.

Eerst kwam in mei 1930 de dienstbode Hermina Hendrika Bouwhuis, maar zij vertrok begin september al weer. Drie weken later kwam toen Maria Peters. Zij wordt dienstbode en winkeljuffrouw genoemd en kon dus ook de klanten helpen. Zij bleef tot juni 1931. Toen was de verbouwing klaar en werd de winkel opgeheven. Het gezin was ondertussen in april 1931 uitgebreid met een gelukkig wel levensvatbare dochter Mathilde. Waarschijnlijk om de kosten wat te drukken, namen ze daarnaast de kostganger draaier-bankwerker Gerrit Vaanholt een half jaar in huis. Een en ander bracht natuurlijk wel kosten met zich mee. Ondanks de verbouwing en het feit, dat nu alle aandacht uit kon gaan naar alleen het café, bleken de

financiën niet toereikend te zijn om de zaak draaiende te houden. Goede raad was duur en het gehele projekt opgeven was ook niet haalbaar. De oplossing zou gezocht moeten worden in verkoop van het gebouw om daarna als huurder verder te gaan. Gelukkig was die optie mogelijk binnen de familie. Bernards vader Gerrit Jan Breukers besloot het gehele pand te kopen. Als het tij zou keren, zou het dan niet moeilijk zijn om de koop weer ongedaan te maken.

Op 5 november 1932 verkoopt Bernard voor f 7300,- ten overstaan van notaris J.W. ten Doesschate het café aan zijn vader Gerrit Jan Breukers in Beckum. Hij huurt het dan weer terug en er verandert dus niets in de feitelijke situatie van wonen en werken. De notariële aktes van Ten Doesschate zijn bij een geallieerd bombardement op station en omgeving van Hengelo in 1944 verloren gegaan.

Omgeving van het notariskantoor na het bombardement.

Gerrit Jan heeft 10 kinderen, die allemaal nog in leven zijn, als hij zijn einde voelt naderen. Om te voorkomen, dat

Bakkerij en winkel te Oele.

Bernard na zijn dood met alle broers en zusters te maken krijgt, besluit hij het café te verkopen aan de molenaar Gerrit Hendrik Vennink uit Oele. Deze transactie vindt wederom plaats bij Ten Doesschate en wel op 14 juli 1943 voor een bedrag van f 11904,51. Anderhalve maand later sterft Gerrit Jan.

Als Gerrit Hendrik Vennink zelf in 1951 sterft, vererft het café naar zijn dochter Johanna Arnolda. Zij wordt eigenaar, maar in Boekelo is niet anders bekend, dan dat haar echtgenoot bakker Gerrit Haan nu de huurbaas van Breukers is.

Een paar genealogische gegevens ter verduidelijking:

1. **Gerrit Jan BREUKERS**, geb. Hengelo 15-07-1867, landbouwer, schaapherder, overl. Hengelo 03-09-1943, tr. Buer 11-11-1896 **Gertruda INGENERF**, geb. Gennep 05-03-1878, overl. Hengelo 08-09-1948. Uit dit huwelijk 10 kinderen: **Johanna**, **Bernard**, **Hendrik**, **Martinus**, **Mina**, **Gerhard**, **Johan**, **Berendina**, **Johannes Albertus** en **Hermannus Josephus**.
2. **Gerrit Hendrik VENNINK**, geb. Hengelo 1877/1878, landbouwer, molenaar, overl. Hengelo 21-02-1951, tr. Hengelo 13-06-1912 **Hendrika Alberdina AMAN**, geb. Vriezenveen 1883/1884, dienstbode. Uit dit huwelijk: **Johanna Arnolda VENNINK**, geb. 02-10-1912, overl. Delden 01-11-1979, tr. **Gerrit HAAN**, geb. 04-04-1914, overl. Delden 10-10-1988.

Noodgedwongen is uiteindelijk het café dus in “vreemde” handen overgegaan, maar de overgang van eigenaar naar huurder heeft wel rust gebracht in de bedrijfsvoering. Vanaf dat moment kan en moet er gewerkt worden aan het veroveren van een vaste plek in de Boekelose gemeenschap.

Mede door de vestiging van de fabrieken was het inwoneraantal van Boekelo gestegen. De katholieken onder hen hadden behoefte aan een eigen parochiekerk. Daarop werd de Marcellinuskerk gebouwd. De bouw was in mei 1930 gereed en de ingebruikneming was, zoals verwacht, heel gunstig voor Breukers. Na de kerkdienst kwamen heel wat klanten een “afzakkertje” nemen en daardoor ontstond zo langzamerhand een vaste klantenkring.

Kerkbezoek en “noa groow”.

Het café was voornamelijk geopend, als Bernard thuis was van zijn werk en dat was dus meestal 's avonds na zessen en op zondag en mogelijk ook op zaterdagmiddag. Zondags werd rekening gehouden met de kerkdienst. Gelovigen, die van 't Hof kwamen of elders van ver, kwamen met koetsen. Bij Breukers konden ze dan het paard tijdens de dienst stallen. Nog tot aan de laatste verbouwing zaten in de muur van het magazijn ringen, waaraan paarden vastgezet konden worden. Het achterste gedeelte van het huidige magazijn was de paardenstal. Vandaar wandelde men naar de kerk, die immers maar een honderd meter verder gelegen was.

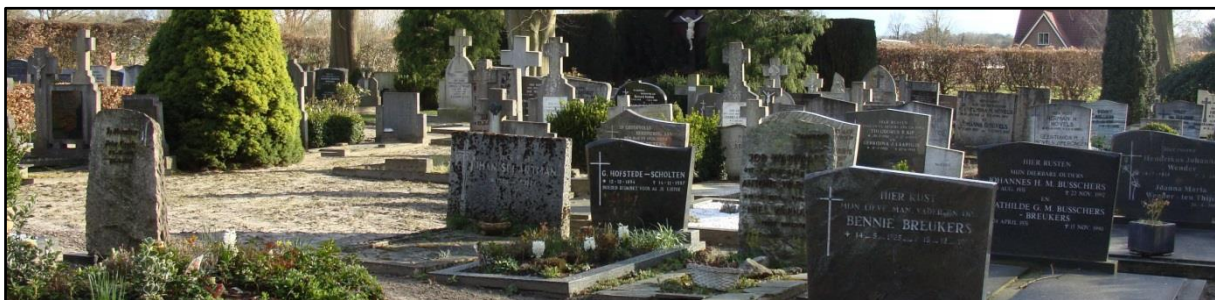
Sint Marcellinuskerk te Boekelo.

Nogmaals de kerk met de oude Sint Marcellinusschool.

Na de dienst kwamen veel kerkgangers bij Breukers verpozen. Er zal koffie en bier geschonken zijn, want Bernard had alleen Verlof A, hetgeen betekende, dat hij geen sterke drank mocht schenken. Bij zo'n nazit kon je het nog even over de dienst hebben, maar uiteraard werd ook het laatste nieuws uitgewisseld. In Twente zijn velen “wiet-hen” of “iets” familie van elkaar en de zondagochtend leende zich bij uitstek om het reilen en zeilen van de gemeenschap met elkaar door te nemen. Anderen vermaakten zich aan de lange tafel vóór in het café met een spelletje kaart.

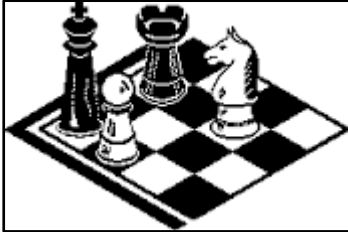
Ook bij bijzondere diensten werd het café geopend. Zo werd na een begrafenis meestal bij Breukers de “noa groow” gehouden. Het was in Twente vroeger heel gebruikelijk om dan bier te schenken of een broodmaaltijd met koffie te verzorgen. Gertrud smeerde vooraf een grote stapel broodjes en haar dochter vertelde, dat ze daar heel precies op was. Als de kinderen hielpen, werd er nauwkeurig op toegezien, dat er geen boter aan de buitenkant van het broodje terecht kwam, want “dat heurd'n nich, dan wa'j d'r met an't soppen wes”. Alles moest proper, netjes en goed verzorgd zijn.

Een gedeelte van de Boekelose begraafplaats, achter de R.K. kerk.

Verenigingsleven: schaken, biljarten, kaarten.

Als je als kastelein het voor elkaar kunt krijgen, dat een vereniging jouw café als thuishaven kiest, dan ben je in ieder geval verzekerd van een aantal vaste klanten. De eerste vereniging, waarvan ik lees, dat de leden wekelijks hun clubavond bij café Breukers hielden, is de Schaakclub Boekelo. In het jubileumboekje ter gelegenheid van het vijftig jarig bestaan van de club is te lezen, dat de schaakclub in 1936 opgericht is bij café Ter Borg. Ouderen zullen de namen van H. en J.M.B. Adriani, A. Lansink, B. ter Meer, J. Laarhuis, R. Bolhuis, E. van Heek, A. ter Mors, A.J. Peeze, J.W. van der Pol, G.H. Rakers, J. Sachse, H.M. Surink, J. Timmer en H. Wassink herkennen. Allen waren bij de oprichtingsvergadering

aanwezig en werden lid van de club. De contributie bedroeg 10 cent per week en 5 cent voor werklozen. Daarvan moest ook de zaalhuur betaald worden. Die bedroeg bij café Breukers, dat al snel het vaste speellokaal werd, één gulden per speelavond. De secretaris Jan Willem van de Pol werd naar Breukers gestuurd, om te onderhandelen over die prijs en zo 35 avonden te boeken voor 30 gulden. Kennelijk

werden de heren het eens, want de donderdagavond werd in café Breukers de vaste speelavond. Schakers willen graag geconcentreerd nadenken en dus waren dat “stille” avonden, terwijl normaal in het café een gezellige drukte heerste.

***Een anekdote door Jurjen T. Bolhuis:** De schaakclub van Boekelo had zijn thuisbasis in Café Breukers. Mijn vader was een verwoed schaker en zou geen clubavond overslaan. Enkele namen van andere leden herinner ik mij nog: Laarhuis, Adriani, dokter de Jong, aannemer Van der Pol en later ook diens zoon Jan, die een hele crack werd. Eén maal per week was er clubavond bij Breukers. Dat was altijd heel spannend, want als wij als kinderen van vader ergens toestemming voor moesten hebben, waarvan wij dachten dat het twijfelachtig was of hij dat zou geven, wachtten wij eerst zijn thuiskomst van de schaakavond af. Als hij die avond goed had gespeeld, kon je dat overduidelijk aan zijn gezicht en stemming merken en dan was hij eerder bereid om iets toe te staan. Maar o wee, als hij zijn partij of een paar partijtjes had verloren. Daar kon hij slecht tegen en dan stond zijn gezicht op onweer. Dan moest je hem niet met vragen aankomen. Zeker niet als hij het van Jantje van der Pol had verloren. Zo speelde café Breukers een rol in het bepalen van onze tactiek om vaders toestemming ergens voor te krijgen.*

In de oorlog ontstond kolen schaarste en ook Breukers had al gauw niet genoeg kolen meer. Daardoor kon hij de schaakclub niet langer meer ontvangen. Bovendien werd aan het eind van de oorlog de avondklok ingesteld en kon men na acht uur 's avonds niet meer samenkomen. Ik heb nergens gehoord, dat de schaakclub na de oorlog wel weer bij Breukers bijeenkwam en misschien vond Bernard dat ook niet zo erg, want het ging maar om een klein aantal mensen, die bovendien door de aard van hun activiteiten wel niet tot de grootste klanten zullen hebben behoord.

Andere regelmatige bezoekers waren de gasten, die een balletje kwamen stoten op het biljart. Zij vormden geen club of vereniging, maar speelden gewoon privé. De ballen lagen op een klok en voor geld kon men een bepaalde tijd spelen. Was de tijd om, dan rammelde de bel in de klok en moesten de ballen er weer op gelegd worden. Er zal wel eens een klein toernooitje gespeeld zijn, maar dat was meer uitzondering dan regel.

Door een vouwwand halverwege het café kon het biljartgedeelte gescheiden worden van de overige ruimte. Daardoor konden verschillende activiteiten tegelijk plaats vinden, zonder dat de gasten zich aan elkaar konden storen.

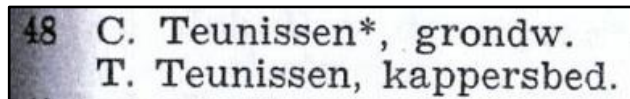
Beelden uit filmopnamen van café Breukers, kort voor de sluiting in 1991. Boven: Achterin de zaal het biljart en rechts vooraan bij de ingang de kaarttafel voor de stamgasten op zondagmorgen. Onder: Een overzicht van het achterste gedeelte van de cafézaal.

Zoals eerder gezegd werd 's zondags na de kerk, maar ook wel op andere tijden, gekaart aan een vaste tafel. Vaak kwamen dezelfde spelers elkaar daar tegen en zij waren er ook min of meer van overtuigd, dat ze "recht" hadden op vaste plaatsen aan die tafel. Ook zij speelden, voor zover mij bekend, niet in een bepaald clubverband.

In een volgend hoofdstuk wordt op het wel en wee van de voetballers en de handballers en hun relatie tot café Breukers nog uitvoerig ingegaan.

De kapsalon.

Steenweg 48 Enschede

In het adresboek van 1939 van de Gemeente Enschede staat op Steenweg № 48 als hoofdbewoner de grondwerker Cornelis Teunissen met zijn vrouw Hermanna Räkers en hun zoon de kappersbediende Teunis ingeschreven. Niet lang daarna verscheen een nieuw adresboek met de aanduiding 1939/1940. Daarin staat de kappersbediende T. Teunissen nu als zelfstandig kapper ingeschreven op Egberinksweg 2. T. Teunissen vond kennelijk zijn voornaam Teunis niet de juiste uitstraling hebben en daarom werd hij in Boekelo bekend als kapper Theo Teunissen.

In de tijd voor de oorlog en na het uitbreken ervan stond de exploitatie van café Breukers onder druk. De omstandigheden waren er niet naar, dat men gezellig bijeen kwam in de zaak en dat had gevolgen voor de omzet. Om de onkosten te drukken werd besloten om op de plaats waar in 1931 nog de muur tussen de winkel en het café werd verwijderd een nieuwe houten scheidingswand te plaatsen. Het is niet bekend of het initiatief kwam van Bernard of van verhuurder Haan, maar nu kon de winkel weer apart verhuurd worden. Daarvan maakte Theo gebruik en hij vestigde er zijn kapperszaak in. In de zaak zaten de heren aan de voorkant. Als je binnenkwam zag je eerst twee losse wasbakken. Voor de spiegel stond een tafel met een marmeren blad. Gerhard Winters kocht die later en zijn dochter heeft die tafel nu nog steeds als schrijftafel in gebruik. Omdat het zo koud aanvoelde, is het marmeren blad door meubelmaker Göttgens vervangen door een mooi houten tafelblad.

Achter de linker deur en twee ramen bevond zich de kapperszaak.

Vóór zaten de mannen en er stonden twee kapstoelen en twee stoelen met een tafeltje. Daarachter was een schot, waarachter de dames gekapt werden. Theo knipte heren en dames, zette permanent en verzorgde watergolven met zo'n tang. Achter was ook een kap met allerlei snoeren eraan en er was een hokje en een soort kast, waarin de shampoo en dergelijke opgeborgen werd. Stromend water was er niet te vinden. Als Theo het haar van een klant moest wassen, liep hij

achterom naar Gertrud Breukers voor een keteltje warm water. Dat was nogal primitief en sommige dames kozen er dan ook liever voor om zelf thuis alvast het haar te wassen.

Op maandagmiddag kwam Theo's moeder altijd de kapperszaak schoonmaken.

Theo, die volgens mijn informant één van de eersten in Boekelo was, die openlijk voor zijn homoseksualiteit uitkwam, kon uitstekend met dames opschieten. Zo kwam hij regelmatig op koffietijd bij zijn overbuurvrouw Anna Winkelhuis binnenstappen en riep dan vrolijk: "Buurvrouw, is 't al Blookertijd?" naar de toen welbekende reclameleus van de Blookers Cacao-Fabriek. Blookertijd was half elf.

Theo's bediende was Hennie Herkendaal. Hennie zat als jonge jongen al bij Theo Teunissen. Zijn vader en moeder dachten, dat hij naar school ging, maar dan was hij in de kapperszaak. Hij moest toch eerst de ulo afmaken en daarna werd hij heren- en dameskapper. Theo was op en top kapper en Hennie heeft van hem het vak geleerd. Er zijn nu nog oudere Boekeloers, die voor hem model waren. Theo had een goede band met Hennies ouders en hij was als een vader voor Hennies zus. Hij ging met haar en haar moeder winkelen en kocht voor haar leuke kleren.

Theo was veel ouder dan Hennie. Hij werd in 1914 in Enschede geboren en Hennie in 1936 aan de Weisinkhoekweg in Boekelo.

Op deze foto staan v.l.n.r. Hennie Herkendaal, Hendrik en Anna Winkelhuis en Theo Teunissen. Ze zijn hier ter gelegenheid van het huwelijk van Bernard Spanjer en Anna Rikhof in 1955. Hennie en Theo kapten het bruidspaar. Bernard was boerenknecht bij Waanders en Anna onderwijzeres in Boekelo en kostgangster bij Winkelhuis.

Jammer was, dat het in 1956 met Theo in Boekelo niet goed afliep, of, zoals mijn informant zei: "Theo had stoute dingen gedaan", waardoor hij niet in Boekelo kon blijven. Hennie heeft nog heel even doorgewerkt, maar hij moest in militaire dienst en toen werd de kapperszaak ontmanteld en weer bij het café aangetrokken.

Vader Herkendaal kocht de twee kappersstoelen en richtte een kamertje in zijn boerderij aan de Weisinkhoekweg zo in, dat Hennie daar af en toe een klant kon kappen. Na zijn diensttijd werkte Hennie in een kapsalon aan de Bentrotstraat, die hij later kon overnemen. Nog later had hij kapperszaken in Ulft en Weijl, werd kappersconsulent en leraar aan de kappersopleiding K.O.C. te Utrecht, waar hij ook examens afnam.

Hoe het verder met Theo is gegaan is niet bekend. Hij schijnt nog even bij de Enschedese haven te hebben gewoond, maar daar loopt het spoor dood.

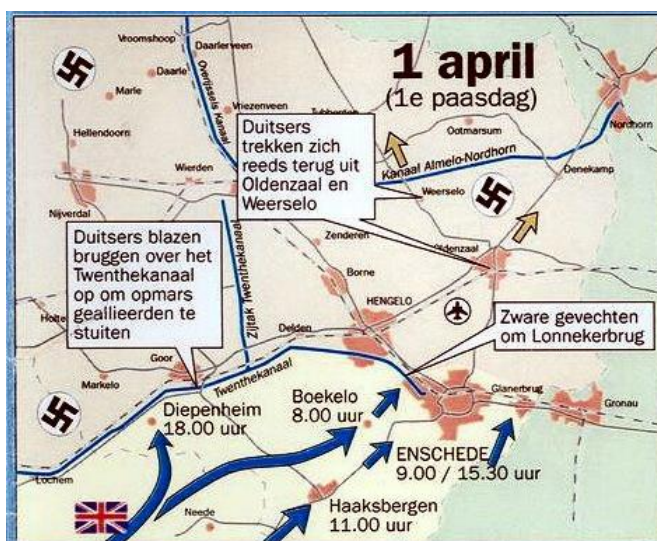
Oorlog en bevrijding.

Er zijn veel oorlogsverhalen op te tekenen als je met oudere Boekeloërs spreekt. Ieder heeft zijn eigen belevenissen over goed en fout, over onderduikers, over hoe iets net wel of net niet goed afliep. Soms zijn de verhalen later ingekleurd en vaak hangt het er maar vanaf, met wie je in gesprek bent. In dit hoofdstuk geef ik maar een paar indrukken weer, die ik in de vele interviews tegenkwam en die betrekking hebben op belevenissen in of vlak bij café Breukers.

Gedurende de oorlog was het café gewoon geopend, maar de omstandigheden, waaronder gewerkt werd, waren moeilijker dan voorheen. Werd bier normaal aan huis bezorgd, nu ging Bernard soms zelf samen met Knoef met paard en wagen bier halen bij de Hengelosche Bierbrouwerij. Samen op de bok met de vaten bier achterin de wagen. Op afstand lijkt het romantiek, maar destijds werd de dagelijkse gang van het leven ernstig beperkt. We zagen eerder al, dat door gebrek aan kolen de schakers moesten afhaken en zo zullen er veel meer beperkingen zijn geweest.

Het gaat in de meeste verhalen voornamelijk over de bezetters en hun invloed in de dorpskern van Boekelo, maar ook rond het café was de oorlog voelbaar. Op korte afstand zaten onderduikers en mensen, die zich met gevaar voor eigen leven inzetten voor ondergronds werk. Tegelijkertijd waren ook “foute” Nederlanders dichtbij. Overleven ging gepaard met “Horen, zien en zwijgen”.

Aan de Egberinksweg werd de Marcellinusschool door de bezetter gevorderd. Het schoolmeubilair en de leermiddelen werden aan de overkant van de “Spiel’n-es” opgeborgen in de schuur bij Rupert en her en der werd buiten school een poging gedaan de kinderen les te geven. De “hoge heren”, de officieren, zaten in de pastorie. Ze hadden in het café weinig last van de Duitsers, maar de soldaten kwamen voor de “hoge heren” wel bier halen. Een blad vol glazen bier, maar “betalen, ho maar!”. Gertrud was van geboorte Duitse maar ze was erg tegen de nazi’s gekant. Omdat ze Duits was, kon ze de juiste toon vinden, om de soldaten de les te lezen (“ze de kont vol te schelden”) en verder was de goed Twentse houding van “le möt er meer een betje met hen doon”, in deze tijd misschien wel de beste. Niemand was er bij gebaat de bezetter te irriteren en zeker niet als onderduikers, verzetstrijders en Duitse soldaten soms op slechts enkele meters van elkaar gehuisvest waren.

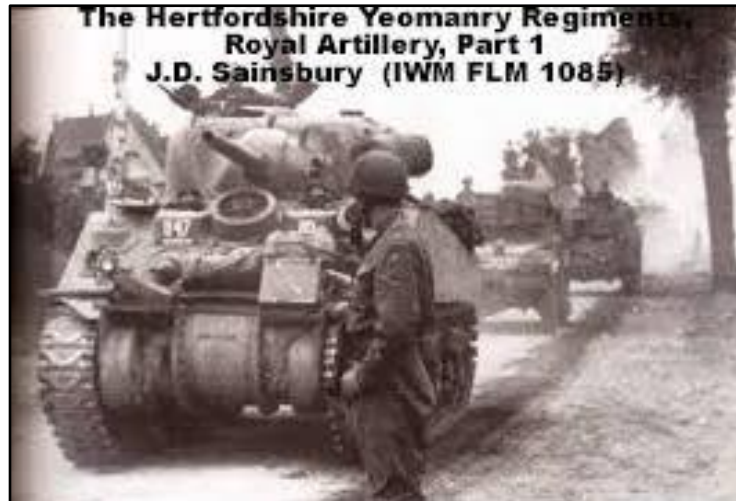

De bevrijding van o.a. Boekelo. Bron van de kaart: www.blondepiet.nl.

Bijzonder was, dat de Duitse soldaten op 31 maart '45 de hele inhoud van een auto met etenswaren achterin de cafézaal dumpten. Toen dat later weggehaald werd, was er al wel het een en ander “per ongeluk” in de kelder terecht gekomen.

Een dag later, op de Eerste Paasdag, 1 april 1945, hoorde men in alle vroegte de brullende motoren van de uit Beckum naderende Engelse tanks. Ze stormden om acht uur langs Breukers het dorp binnen en draaiden bij Hulscher met zoveel geweld de Windmolenweg op, dat de stenen uit het kruispunt vlogen. De pastoor, die juist zijn Heilige Mis opdroeg, gaf de gelovigen snel

de zegen en iedereen rende naar buiten om de bevrijders te verwelkomen. Het was een chaotisch begin van de dag. Mensen stonden juichend langs de weg voor het café. De eerste onderduikers vertoonden zich tussen de mensen, dol gelukkig, dat ze bevrijd werden, maar ze moesten zich heel snel weer verstoppen, want achter het café op de es lagen nog de laatste Duitsers met hun mitrailleurs in de aanslag.

Engelse tanks stormen Boekelo binnen.

De volgende dag werd tegenover het café in huize Winkelhuis op N° 172

Even ontspannen op Tweede Paasdag.

Bert Kuipers geboren. Hij was het zoontje van een familie uit Amsterdam, die tijdelijk bij hun in huis woonde. Toen de bevrijders dat in de gaten kregen, kwam de één na de ander even binnen en vulde het huis zich met cadeautjes, jam, chocolade, sigaretten en wat al niet meer. Voor de soldaten even ontspanning in de hectiek van de strijd.

De Duitsers waren vertrokken en Boekelo was bevrijd.

Op internet is de volgende passage te vinden uit het oorlogsdagboek van een Officier van de 341 Batterij van het 86^e Veldregiment (Hertfordshire Yeomanry) Royal Artillery, Lt. Sidney Beck:

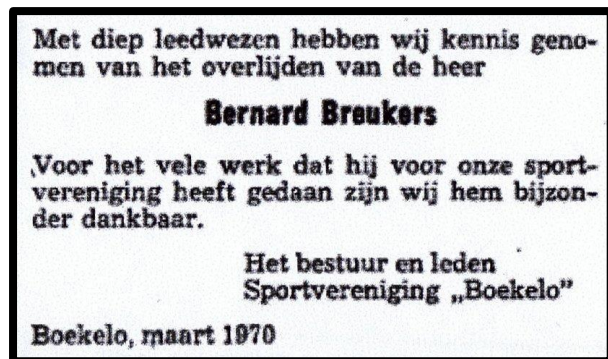
1 April 1945: *De opmars werd voortgezet deze ochtend. We kwamen terecht op de hoofdweg bij Eibergen en maakten goede vorderingen, terwijl we optrokken door Haaksbergen. Er was enige tegenstand bij de toegang tot Enschede en we bezetten een positie in het dorp Boekelo, zo'n twee tot drie mijl west van de stad. Onze Typhoon jachtbommenwerpers zagen er gevaarlijk uit, terwijl ze naar beneden doken richting onze colonne. Ze vielen ons niet aan, maar enkele 88 millimeter kanonnen een stukje voor ons. We ademden gerustgesteld uit, toen ze weer optrokken en laag boven onze hoofden overvlogen.*

Lt. Sidney Beck.

Het hoofdkwartier van het regiment werd opgezet in een huis in Boekelo, waarvan de eigenaar Engels sprak. Hij had een telefoon en hij wist informatie over de situatie in Enschede te krijgen door verschillende nummers in Enschede te bellen. Op die manier werd waardevolle informatie verkregen over de vijandelijke troepen.

Voetbal en handbal.

Als Bernard in 1970 overlijdt, plaatst de sportvereniging nevenstaande advertentie. Daaruit blijkt de waardering voor Bernards betrokkenheid bij de sport. Zijn belangstelling was niet alleen zakelijk, maar ook persoonlijk. Hij zette zich op allerlei manieren in voor de clubs.

Vanouds kende Boekelo de voetbalvereniging Unisson. De club was zo genoemd in navolging van de bestaande oudere muziekvereniging

Unisson. Onder andere uit de site over "De historie van BSC Unisson" volgen hier enkele aantekeningen: Door de oorlog kwam de klad in de reguliere competities en viel de club uiteen. Wel speelden Rooms-Katholieke jongeren geregeld voetbalwedstrijden tegen clubs uit de omgeving. Al spoedig na de bevrijding werd de Katholieke voetbalvereniging Concordia opgericht. Een naam, die al spoedig gewijzigd werd in RKS "Boekelo". Dit was geheel in het straatje van de toenmalige pastoor Schneider, die een sterk pleitbezorger was van R.K. onderwijs en R.K. verenigingen.

De eerste wedstrijden werden gespeeld bij Greven-Waanders (zo genoemd naar het in 1922 gehuwde echtpaar Waanders-Greve), tegenover de boerderij van Waanders aan de Goorseveldweg 255.

Deze foto is bij de oprichting van de club in 1945 genomen voor Café Breukers. V.l.n.r. op de voorste rij: Herman Sogtoen, Herman Leferink, Arie van Veen, Henk Ticheler, Anton Keizer, en Leo Schoneveld. Middelste rij en gehurkt: Gerrit Barink, Hennie Busschers, Jan Bellers, Theo Kip en Herman Mulder. Achterste rij: Jan Winters, Frans Wegdam, Wim Winkelhuis, Marinus Bellers, Herman Barink, Johan Leferink, Gerard Slaghekke, Joop Peters, Hendrik Winkelhuis en Bennie Breukers.

De lokatie van "Greve-Waanders" in 2015.

Er was bij het voetbalveld een bescheiden kleedruimte, maar geen kantine. Na de wedstrijd ging iedereen naar café Breukers. Daar werd dan stevig over de wedstrijd nagepraat en het verlies verdronken of de winst gevierd. Bernard stelde vergaderruimte beschikbaar en hing de voetbalposters en de uitslagen voor het raam op. Bij uitwedstrijden verzamelde men bij het café en vertrok vandaar.

De afstand tot het voetbalveld was twee kilometer. Mogelijk werd dat toch wel te bezwaarlijk gevonden, of misschien wilde Waanders de grond zelf weer in gebruik nemen. Daarom werd in 1959 besloten het veld te verplaatsen naar de Beckumerstraat tegenover huis N° 390, waar destijds de timmerman B.J. Busschers woonde. Met vrijwilligers werd het veld in orde gemaakt. Bennie Winkel-

**De nieuwe locatie aan de Beckumerstraat tegenover huis N° 390, waar de voetbalclub in 1959 naartoe verhuisde.
In het bos, links achter de lantarenpalen, is nog de thans bewoonde kleedkamer te herkennen.**

huis en Nico Kurvink zorgden voor grote vangnetten achter het doel, om te voorkomen, dat de bal in de sloot verdween en anderen verleenden hand- en spandiensten. Bernard Breukers maaide met een zeis de kanten.

Het voetbalveld lag nog maar twaalfhonderd meter van het café en daardoor kon men sneller overgaan tot het spelen van "de derde helft" van de wedstrijd. Eén keer per jaar werd een handbaltoernooi voor de dames gehouden. Dan mochten de voetbalclubs ook meedoen. Sommige jongens vonden handbal best leuk en men was bang, dat daardoor voetballers zouden vertrekken. Er werd daarom in 1952 een aparte damesafdeling Handbal opgericht. Daaruit ontstond later, in 1973, H.I.O.S. (Handbal Is Ons Streven) en in 1981 fuseerde de Sportvereniging "Boekelo" met H.I.O.S. De gefuseerde clubs gingen samen verder onder de naam Boekelose Sport Combinatie '45 (BSC '45).

Het kampioenselftal van de RKSV "Boekelo" uit 1954. V.l.n.r. Voor: Johan Bellers, Frans Wegdam, Johan Mulder. Achter: Albert Landewé, Wim Winkelhuis, Herman Slaghekke, Herman Mulder, Jan Rupert, Jan Landewé, Gerrit Bellers, Johan Leferink en Joop Peters, gefotografeerd op het veld van "Greve-Waanders".

Opvallend op de foto is het shirt van Jan Rupert. Zijn zus Leis vertelde mij in een interview, dat zij voor haar broer dat shirt had genaaid. Het shirt blauw en de kraag wit. Vandaar, dat de club in de volksmond vaak werd aangeduid als "Blauw-Wit". Het bijzondere aan dit shirt was, dat zij er de naam "Concordia" op had geborduurd. Misschien is dat wel de reden, dat Jan met de borst vooruit precies in het midden is opgesteld.

We hebben het nog steeds over de periode, waarin Bernard Breukers het café runt. Veel later, als zoon Bennie al lang aan het roer staat, wordt het Sportpark "De Grobbe" ontwikkeld. Bennie is daar een tegenstander van, omdat hij vreest, dat daar een kantine komt, die voor hem een concurrent wordt. Toch komt het sportpark er in 1976, maar de regels voor sportkantines zijn ondertussen wel zover aangescherpt, dat de reguliere cafés er weinig last van hebben.

Lang nadat café Breukers gesloten is, komt het in 2002 tot een fusie tussen "Unisson" en "BSC '45" en met de opening van het sportpark "De Zweede" in 2015 komt er een definitief einde aan het gebruik van Sportpark "De Grobbe".

Einde van Sportpark "De Grobbe".

De schoenmaker.

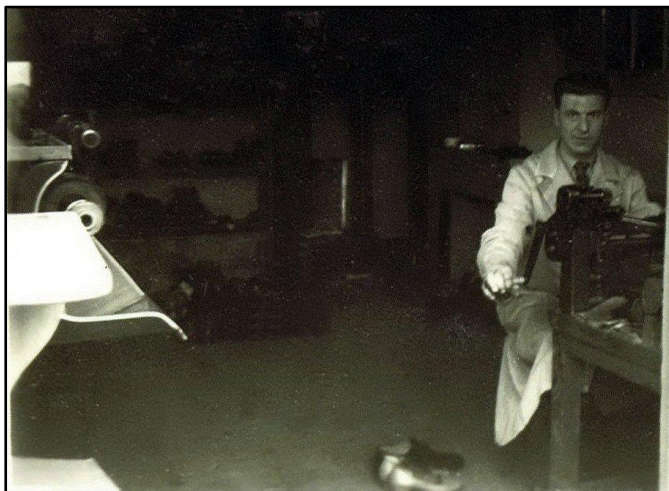
Willem Martin (Wim) van der KUIL, geb. 29-07-1930, schoenhersteller, tr. Haaksbergen 29-09-1953
Johanna Christina (Annie) BOLSTER, geb. Haaksbergen 09-06-1934.

De jonge Wim van der Kuil werkt in Haaksbergen bij schoenmaker Ebben. Hij was daar in opleiding en behaalt zijn vakdiploma in augustus 1952. Dan is de weg vrij voor een huwelijk en zelfstandigheid. In 1953 trouwt hij met Annie Bolster. Samen besluiten ze hun vleugels uit te slaan en naar Boekelo te verhuizen. Daar willen ze bouwen en een schoenmakersbedrijf beginnen. Wims schoonvader lijkt het maar niks, als ze zich in de schulden steken voor het bouwen van een nieuw huis, maar zij zetten door. Om alvast een klantenkring op te bouwen wil Wim snel aan de

Vakdiploma A - Schoenhersteller.

slag. Die gelegenheid wordt hem geboden door Bernard Breukers. Hij vindt het eind 1953 goed, dat Wim naast zijn zaak in de paardenstalling een schoenmakerswerkplaats inricht. Het is niet bekend of Bernard de ruimte onderverhuurt, of dat Wim rechtstreeks huurt van bakker Haan. Wim plaatst in deze ruimte de meest noodzakelijke machines en start zijn schoenmakerij. Al gauw weten de Boekeloers hem te vinden voor reparatie, schoensmeer, veters en alles wat daarbij hoort. Hij houdt vanaf het begin in een kasboek precies bij, wat

Twee afbeeldingen van de werkplaats bij Breukers.

hij voor wie doet. Daarvan staat op de volgende bladzijde een klein uittreksel. Sommige klanten hadden grote gezinnen en weinig geld en die vroegen: "Van der Kuil, is het goed, dat wiej dat binn'nkot een kear komt betaal'n?" en dat was best. Er waren nooit problemen, er werd altijd trouw betaald.

Breukers h. stief	170/170	maandag. 6 april 1953.	
Starkes 2 h. stief	550/550	Herkenlaar. kleinpanda.	50 50
Olke 2 yers	495/495	Cherhard stief.	25 25
Borgelink h.	140/140	Maatjes 2. stief.	350/350
Barink h. stief	220/220	Reijers v.	30 30
Breukers noppes	150/150	Kuitman 2. stief.	352/350
atink h. stief	60 60	Kuitman	220/220
Breukers v.	60 60	Kuitman. h. stief.	130/130
Steenberg. v.	50 50	Herkenlaar. 2 h.	495/495
Bas. v.	60 60	Diepenmaat. 2 yers	595/595
Bas v.	40 40	Sakelak v. stief.	30 30
Bos. stief.	200/200	Maatjes stief.	70 70
Yd. Kuil 4 paar w. stief.	80 80	Breukers h. stief.	170/170
Weydam h. stief.	100/100	Yd. Kuil 2 h.	350/350
Weydam. noppes.	150/150	Schrevers. 2 h.	575/575
Breukers. h.	150/150	Starkes stief.	50 50
Reijers h. h. stief.	575/575	Barink h.	130/130
Breukers. h. stief.	170/170	Maatjes h. stief.	200/200
Breukers. stief.	40/40	Yd. Kuil 2 h.	575/575
		Breukers h.	130/130
		Pis 2	350/350

Deel van een bladzijde uit het kasboek van 1953, met daarin veel bekende Boekelose namen. In de eerste kolom staan de kosten. Erachter wordt hetzelfde bedrag genoteerd als er is betaald.

Wims zoon Rob vertelt mij het volgende voorval:

Een oud vrouwtje in Boekelo kon een reparatie niet betalen. Uiteindelijk werd er wel gerepareerd, maar het geld moest nog komen. Op haar sterfbed kreeg Wim bericht, dat hij langs moest komen en toen kreeg hij het laatste kwartje. Ze wilde haar ogen niet sluiten, voordat er betaald was.

Het waren in de werkplaats soms Spartaanse toestanden. Het kon er knap koud zijn. Soms hingen 's morgens de ijspegels voor de ramen. Dan werd het potkacheltje opgestookt. Leis kwam dan kijken en vroeg of Wim het nog wel een beetje warm kon krijgen.

De wens om tenslotte een eigen schoenenzaak met reparatie te hebben in Boekelo, werd gerealiseerd door nieuw te bouwen aan de Beckumerstraat op de plaats, waar nu "Polleke" gevestigd is (Nº 66-68). Daar heeft Van der Kuil vanaf 1959 zo'n tien jaar gezeten. Daarna is het bedrijf naar zijn huidige locatie aan de Moltenstraat in Haaksbergen verplaatst.

De eerste "eigen" locatie van Schoenhandel "Van der Kuil" aan de Beckumerstraat Nº 66 in Boekelo.

Rondom het café in de vijftiger jaren.

Het café werd gebouwd op landbouwgrond en stond lange tijd geheel vrij. In de koopakte van de grond wordt gesproken over “de nieuwe weg”. Die mondt uit op de Beckumerstraat. De Egberinksweg komt in die tijd een heel stuk verder op de Beckumerstraat uit dan nu. De ‘nieuwe weg’ wordt aangesloten op de Egberinksweg en heet voortaan ook Egberinksweg. Dat blijkt ook, als het winkeltje links naast en aan het café voorzien wordt van het nummer Egberinksweg 2. Er zijn een paar foto's, met behulp waarvan we ons een voorstelling kunnen maken, hoe het er vroeger uitgezien heeft.

Rechts Leis, links Jopie, met de tweeling Trudy en Bennie, 26-12-1956. Ze lopen hier op de Beckumerstraat ter hoogte van het huidige kerkplein. Opmerkelijk is de bokpaal van het bovengrondse elektriciteitsleidingnet.

Staande op de toenmalige Egberinksweg kijken we over de Beckumerstraat naar het bouwland aan de overkant. Bebouwing ontbreekt daar nog. Aan de bovenrand de bordjes Café-Billard en Verlof A.

Links: Mathilde met Truus en Jan Winters en de tweeling. Onder: Trudy. De reeds lang verdwenen eiken stammen nog uit de twintiger jaren.

Leis wandelt hier met Trudy en Bennie aan de zijde van het gebouw, waar nu de aansluiting ligt van de Dr. De Jongstraat op de Pastoor Schneiderstraat. Na de laatste verbouwing is het beeld hier onherkenbaar veranderd.

Ben Slaghekke leverde dit fotootje van zijn vader naast het winkelgedeelte van café Breukers. Na enig fotoshoppen ontstaat dan links het beeld, zoals het tot in de zestiger jaren heeft bestaan. We kijken hier vanaf de kruising Beckumerstraat / Pastoor Schneiderstraat naar links. De struiken naast het gebouw zijn dezelfde, die ook op het één na laatste fotootje van blz. 23 te zien zijn. De akker ligt op "Spiele" grond (zie de kaart op blz. 3).

De straat is aangelegd over de weg, die vroeger ook rechtdoor liep en ter hoogte van Lansinkweg 35 aansloot op de Lansinkweg. Langs deze weg stonden forse eiken. Bekend was, dat de eik tegenover het huis van schoolhoofd meester Van Aken een stuk groter was, dan de andere bomen. Meester was gewend om rondom deze boom een gleuf te graven, waarin hij daarna zijn tonnetje regelmatig leegde.

Toen in de jaren zestig de huizen aan de Dr. De Jongstraat gebouwd werden, werden de bomen gerooid en kreeg deze wijk riolering en stromend water uit het nieuwe waterleidingnet. Ook gasleidingen zullen in die tijd aangelegd zijn.

Egberinksweg (Boekelo)

- 9 B. W. van Aken*, hoofd
R.K. school Egberinksweg 5.
J. G. van Aken.
- 17 B. A. Slaghekke*, melk-
venter.
- 19 Th. B. A. Slütter*
tuinman.

De bewoners van het eerste stuk van de oude weg, later Egberinksweg.

Huizen aan de Dr. De Jongstraat en de Beckumerstraat.

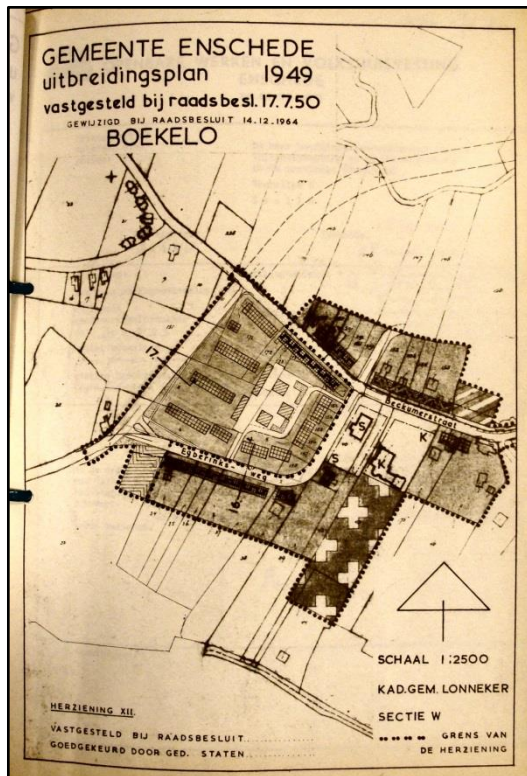
Wie op het inrit van het perceel Lansinkweg 35 staat en kijkt in de richting van café Breukers, ziet daar het onbeduidende landbouwweggetje, dat vroeger tussen Pastoor Schneiderstraat 17 en 21 aansloot op de Egberinksweg. Op dat punt staan de personen op de onderstaande zwart-wit foto.

De rode pijl wijst naar Pastoor Schneiderstraat 17, thans bewoond door de familie Kamp en voorheen door de familie Slaghekke.

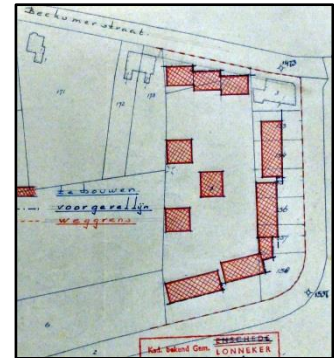
V.l.n.r. Jan Zwerink, Ria Slaghekke (*1943), Paulien Slaghekke (*1939), Hemmie (Helmut) Vehkamp. Bewoners van de huizen: v.l.n.r. Van Raalte, Barink, Ticheler, Breukers en Vogt. Het land met de aardappelen is van Leusink (Spiele) en het roggeveld is van Rupert. Foto: ± 1960.

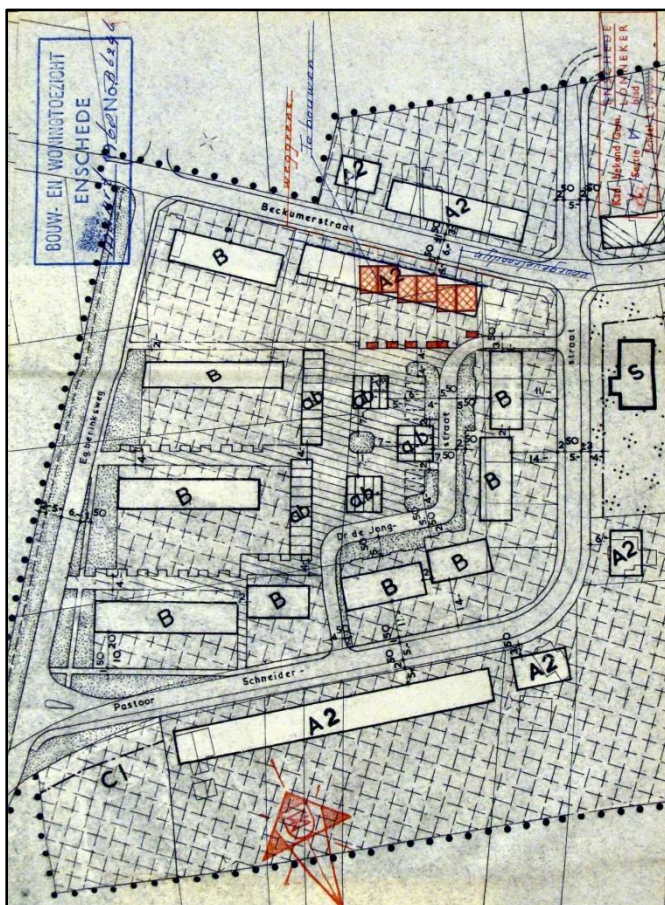
Uitbreidingsplan 1949, gewijzigd in 1964.

Het landelijke beeld is sindsdien ingrijpend veranderd. Al in 1949 werden plannen gemaakt voor een uitbreiding met woningbouw in Boekelo. Daarbij valt op, dat men het weggetje langs de boerderij van Rupert, thans Haafkes, had willen doortrekken tot de Beckumerstraat. Uiteindelijk is dat niet gerealiseerd en een deel van dat plan is niet uitgevoerd, zodat voorbij Pastoor Schneiderstraat 70 een weiland bleef bestaan.

Nadat in 1964 het plan was gewijzigd, is overgegaan tot de bouw van de huizen aan de Dr. De Jongstraat. De eerste blokken kwamen tegenover de Marcellinusschool gereed. Daarna zullen de overige nu bestaande blokken gebouwd zijn. Van de drie huizenblokken aan de Beckumerstraat is een apart

Plan: oktober 1965.

Nadere uitwerking van de plannen in 1968.

dossier bekend uit 1968. Er wordt bij alle bouwvergunningen uitdrukkelijk gewezen op het maken van een goed rioleringsplan, de aansluiting op het gemeentelijk waterleidingnet en het gasleidingnet. Het is moeilijk, om je te realiseren, dat die voorzieningen toen pas aangelegd werden en dat toen ook pas afscheid genomen kon worden van tonnenstelsels, septictanks en drinkwaterputten.

De electriciteitsvoorziening was al eerder tot stand gekomen. Stroom werd vanaf 1922 aan Boekelo en Usselo geleverd door het Twentsch Centraal Station. In 1923 werden in Boekelo de complexen Molenhoek, Weelehoek, Zonnebeek en Spieelhoek aangesloten.

Het zal duidelijk zijn, dat café Breukers natuurlijk ook van al deze voorzieningen kon profiteren. Deze modernisering en de uitbreiding van de bevolking in de onmiddellijke nabijheid waren gunstig voor de ontwikkeling van het bedrijf.

Aan elke loopbaan komt een einde.

Bernard Breukers 1901 - 1970.

Gertrud Venvertloh 1896 - 1971.

Er komt een moment, waarop de verhalen over de generatie van Bernard en Gertrud afgerond moeten worden. In dit hoofdstuk zijn daarom nog eenmaal foto's van hun te vinden op gevorderde leeftijd en verder een jubileumfoto, overlijdensadvertenties en bidprentjes. Beelden en teksten spreken voor zich.

Bernard wordt hier samen met zijn vrouw gehuldigd voor zijn veertigjarig trouw dienstverband bij de K.N.Z. Zo te zien kreeg hij daarvoor een lintje, werd zijn vrouw een fraaie bos bloemen aangeboden en kreeg hij een mooie gevellantaarn cadeau.

Met grote droefheid delen wij U mede, dat heden geheel onverwacht, nog voorzien van de H. Zalving van ons is heengegaan, mijn innig geliefde man, vader, behuwd- en grootvader

BERNARD BREUKERS

echtgenote van

GERTRUD VENFERTLOH

in de leeftijd van 68 jaar.

G. Breukers-Venfertloh
B. G. J. Breukers
A. J. Breukers-Rupert
M. G. M. Busschers-Breukers
J. A. Busschers
G. M. Winters-Breukers
G. A. Winters
J. B. M. Kurvink-Breukers
N. Kurvink
en kinderen.

Boekelo, 14 maart 1970.
Beckumerstraat 173

De gezongen Uitvaart zal plaats hebben op woensdag 18 maart a.s., des morgens om 9.30 uur in de parochiekerk St. Marcellinus, waarna begrafenis op het R.K. Kerkhof aldaar.

Zij die de overledene de laatste eer wensen te bewijzen worden verzocht om 9 uur bij het sterfhuis aanwezig te zijn.

Bidden 's avonds om 7.30 uur in de kerk.

De overledene is opgebaard in het sterfhuis.

Gelegenheid tot condoleren dinsdag van 20.15 tot 21 uur in Café Breukers, Beckumerstraat 173, Boekelo.

Met grote droefheid delen wij U mede, dat heden, geheel onverwacht, nog voorzien van de H. Zalving van ons is heengegaan, onze lieve moeder en grootmoeder

GERTRUD VENFERTLOH

weduwe van

BERNARD BREUKERS

in de leeftijd van 74 jaar.

Uit aller naam:
FAM. BREUKERS

Boekelo, 16 maart 1971.
Beckumerstraat 173

De gezongen Uitvaart zal plaats vinden zaterdag 20 maart a.s., 's morgens om 10.30 uur in de parochiekerk St. Marcellinus, waarna begrafenis op het R.K. Kerkhof aldaar.

Zij die de overledene de laatste eer wensen te bewijzen worden verzocht om 10.15 uur bij het sterfhuis aanwezig te zijn.

Bidden 's avonds 7.30 uur in de kerk.

De overledene is opgebaard in het sterfhuis.

Gelegenheid tot condoleren vrijdag van 20.15 tot 21.00 uur in Café Breukers.

Ter gedachtenis in het gebed aan
BERNARD BREUKERS

echtgenoot van

GERTRUD VENFERTLOH

geboren te Buer-Beckhausen (Duitsland)
14 april 1901. Voorzien van de Zalving der
Zieken onverwacht in de Heer ontslapen
14 maart 1970 te Boekelo. Op het katho-
lieke kerkhof aldaar begraven de 18e d.o.v.

In de herinnering van allen die hem ken-
den zal hij voortleven als een blijmoedig
christen, gehecht aan de landstreek waar
hij woonde, dankbaar genietend van de
mogelijkheden, die zijn oudere leeftijd hem
bood; graag tot hulp bereid. Zeker de
sportbeoefenende jongeren mogen hem wel
dankbaar herdenken voor de vele werk-
zaamheden die hij in hun belang verrichtte.

Laat ons bidden:

Gedenk, Heer, Uw dienaar Bernard, die
ons is voorgegaan met het teken des ge-
loofs en in de slaap van vrede sluimert.
Vergeef hem, Heer, zijn fouten en gewaar-
dig U hem op te nemen onder de rijen
der Zaligen.

Dat vragen wij U door onze Heer Jezus
Christus. Amen.

Hij ruste in vrede.

18 maart 1970.

In deze teksten is duidelijk de waardering voor Bernard en Gertrud te lezen en zo zullen ze niet alleen door hun naasten herinnerd worden, maar ook door hun vele vrienden en kennissen in Boekelo.

Voor nu verder te gaan met de geschiedenis van het café, is het tijd om enige aandacht te besteden aan de voorgeschiedenis van de opvolgers van Bernard en Gertrud,

Christus zegt: (Jo. 14)

Ik ga heen om u een plaats te bereiden.
Dan kom Ik terug om u op te nemen bij Mij.
In dit geloof heeft geleefd en is gestorven

GERTRUD BREUKERS-VENFERTLOH

woonachtig te Boekelo, Beckumerstraat 173

Wij willen de herinnering aan haar in ons
levend houden

als een gelovige vrouw,
als een goede moeder en oma,
als een lief en zacht persoon.

Zij werd geboren te Langendreer (Dtsl.)
15 augustus 1896;

Zij was van 1925 tot 1970 gelukkig ge-
huwd met Bernard Breukers;

Zij droeg gelaten de dood van haar man
en de ondermijning van haar gezondheid;

Zij was dankbaar voor de belangstelling
en de verzorging, die zij ondervond;

Zij ontving de Zalving der Zieken, maar
stierf nog plotseling 16 maart 1971.

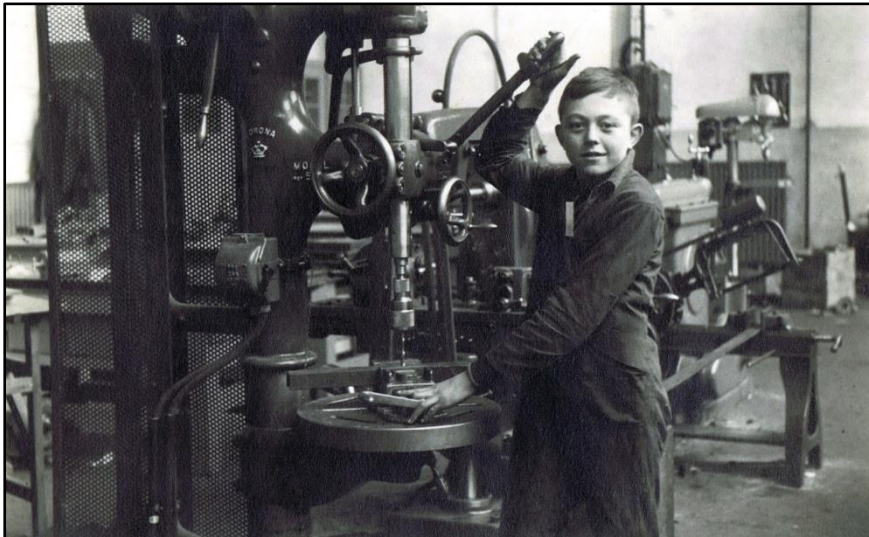
Wij hebben voor haar gebeden
en haar 20 maart 1971 ten grave gedragen,
na de gezamenlijke Eucharistieviering
in de parochiekerk te Boekelo,
omdat wij geloven in het eeuwige leven.

20 maart 1971.

Bennie Breukers en Leis Rupert. Daarover meer in de volgende hoofdstukken.

Bennie.

Bennie werd in 1925 in Stepelo geboren als oudste van een gezin, waarvan uiteindelijk vier kinderen de volwassen leeftijd zouden bereiken. Zijn ouders verhuisden met hem naar het café in Boekelo in 1929. Doordat de gezinsvorming niet wilde vlotten en er ook nog twee kinderen jong overleden, duurde het tot 1931 voor zijn oudste zuster werd geboren. Daarna volgden nog twee zusters in 1932 en in 1935. Bennie was dus de eerste zes jaar enig kind en bleef de enige jongen in huis. Dat geeft je natuurlijk wel een speciale positie in het gezin.

Bennie bij Stork in opleiding voor de metaalindustrie.

Hij volgde met succes het lager onderwijs op de St. Marcellinusschool aan de overkant van de straat, bij Meester van Aken. Na de lagere school volgde hij voortgezet onderwijs bij Stork in Hengelo. Daar werd hij opgeleid voor een vak in het metaal. Achtereenvolgens komen beroepen voorbij als leerling kernmaker, ijzergieter en machine-bankwerker.

Getuigischrift van het met goed gevolg voltooien van de opleiding tot leerling-kernmaker bij Stork in 1945.

Zijn opleiding, waarvan hiernaast het getuigischrift, volgde hij in de oorlogsjaren van zijn vijftiende tot zijn twintigste jaar.

Als kind werd er veel gespeeld en gevoetbald met kinderen van school en uit de buurt. De pastoor zorgde ervoor, dat dat voornamelijk in de Katholieke sfeer plaats vond. Bennie voetbalde veel met de jongens van Rupert en anderen op "Rupertgrond" (zie het groene gedeelte op blz. 3). Dat stuk land lag tussen het café en de boerderij. We zagen het vervolg al in het hoofdstuk over voetbal op blz. 18 e.v.

Rechts: Bennie voor het café.

De kinderen Breukers en Rupert kwamen bij elkaar over de vloer en kenden elkaar goed en hun ouders ook. Met alleen Ter Huurne tussenbeide waren het immers ook bijna burens.

Na de oorlog volgt voor Bennie de militaire dienstplicht en zoals voor zoveel Nederlandse en dus ook Boekelose jongens: Uitzending naar Nederlands Indië. In eerste instantie dacht men voor een korte

Van je trouwe kameraad Benny
Batavia, Kerstmis 1946.

periode te gaan, maar die werd gedurende het verblijf in Indië steeds verlengd. Voor Bennie betekende dat uitzending voor een periode van bijna drie jaren, van 1946 tot september 1949.

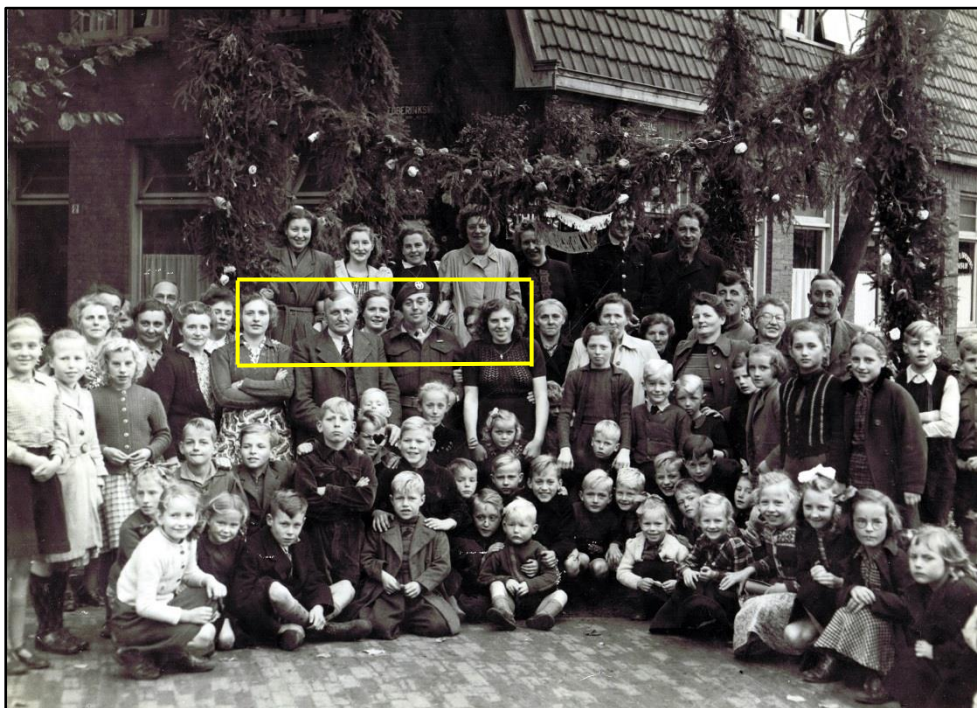

Dienstplichtig soldaat Bennie.

Er werd regelmatig gecorrespondeerd met de soldaten in Indië en zijn zus Jopie vertelt, hoe zij steeds de voetbaluitslagen aan Bennie in Batavia schreef. Bennie zorgde er dan voor, dat die doorgestuurd werden naar vrienden, die in Soerabaja dienden.

En natuurlijk kwam er ook post terug, waarbij hij zijn "buurmeisje" niet vergat.

Het was groot feest, toen Bennie in september 1949

In het inzetje: v.l.n.r. Gerda en Bernard Breukers, mw. Zweers, Bennie en Mathilde Breukers, met tussen hen in nog net moeder Gertrud.

weer gezond terugkeerde. Toevallig ging net de school uit, toen hij uit de bus stapte voor het versierde café. Daardoor staan op deze welkomstfoto veel vrolijke kinderen. Na de foto werd het welkom binnen voortgezet en kon daarna het normale leven voor Bennie weer beginnen.

Leis.

Leis werd in 1927 in Boekelo geboren als jongste van een gezin met vier kinderen. Haar drie broers waren van 1922, 1923 en 1927. Er was nog een meisje, maar dat heeft maar een maand geleefd. Hun ouders waren **Gradus Johannes RUPERT**, geb. Lonneker 1887, landbouwer, overl. Boekelo 1971. Hij tr. Lonneker 1921 met **Johanna Hendrika ten DAM**, geb. Hengelo 1885, overl. Enschede 1932.

Links de voor- en achterzijde van 't Rupert in de vroegere staat. Rechts 't Rupert, zoals het thans in gebruik is bij de familie Haafkes. In de oude staat stond nog een "spieker" tussen de boerderij en de schuur. Nu is de gevel gewijzigd en voorzien van een uitgebouwd gedeelte.

De kinderen groeiden op op de boerderij 't Rupert aan het onbenaamde weggetje tussen de Egberinksweg en de Ganzebosweg. Qua constructie was het een boerderij, zoals we er vele kennen in Twente. Een grote deel, met aan de ene kant de koeienstalling en de "kökk'n" (vrij kleine woonkeuken) en aan de andere kant de paardenstal, de kalverstal en het washok. In het voorhuis in het midden de "grote kökk'n" (kamer, alleen in gebruik op hoogtijdagen), met aan weerszijden slaapkamer(tje)s.

In 1932 overleed Leis' moeder op 47-jarige leeftijd. Leis was nog maar net vijf jaar en moest toen haar moeder al missen. Haar toekomst werd daardoor bepaald. Af en toe kwam er wel eens iemand helpen, maar veel van de huishoudelijke taken kwamen op haar neer. Ze ging weliswaar tot haar twaalfde naar de St. Marcellinusschool. Ze had graag verder willen leren, maar ze stond er thuis alleen voor en moest werken, werken en nog eens werken. Dat viel niet mee op zo'n jonge leeftijd in zo'n mannenhuishouding. Wel ging ze twee avonden in de week in Haaksbergen kook- en naailessen volgen. Ze vertelt in een interview, dat vader en broers 's avonds vroeg naar bed gingen en dat zij dan stiekem nog uren ging naaien en borduren in de grote kökk'n.

Leis kende Bennie haar hele leven al, maar toen hij terugkwam uit Indië werd het meer dan alleen vriendschap. Haar vader huldigde het idee, dat voor zijn dochter alleen het beste goed genoeg was en in het uiterst conservatieve denken van boeren zoals hij betekende dat, dat zij toch beslist met

“nen groten boer” zou moeten trouwen. Toen hij dan ook te horen kreeg, dat Leis belangstelling had voor de buurjongen, sprak hij haar daarop aan. Leis was echter geëmancipeerd genoeg, om zich niet te laten voorschrijven, hoe ze haar verdere leven moest inrichten en gaf duidelijk te kennen: *“le mot miej later nooit biejen groten boer zeuken”*. Uiteraard was dat Gradus niet naar de zin.

" 'n Baasboer" in 2015.

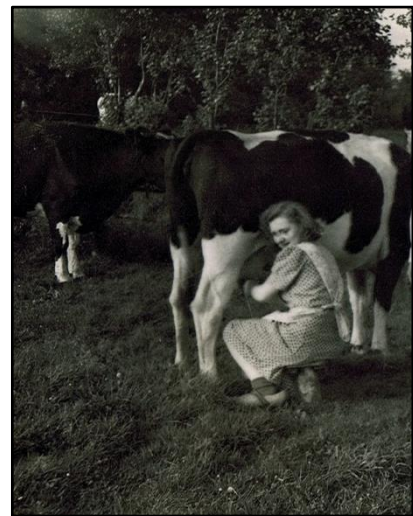
Het gevolg van een en ander was, dat Leis besloot in Buurse te gaan wonen. Daar woonde aan de Porik-

weg een neef van haar vader met zijn gezin en met die familie kon ze goed opschieten. De boerderij van Gradus en Leida Rupert is in Buurse bekend als “ 'n Baasboer”.

Ze draaide daar mee in het gezin en met de dagelijkse werkzaamheden, maar na een paar maanden ging ze in Enschede werken als hulp in de huishouding voor dag en nacht. Ze deed dat ongeveer twee jaar. Haar vrije dagen bracht ze in Buurse door.

In Buurse bij Rupert. Rechts: Leis.

Melken in Buurse.

Vanuit Buurse is Aleida Johanna Rupert (Leis) op 25 februari 1954 getrouwd met Bernardus Johannes Gerhardus (Bennie) Breukers. Het huwelijk vond plaats in Enschede en werd in de Heilig Hartkerk in Enschede ingezegend door pastoor Jägers.

Leis, met grootvader en vader Rupert en haar broers Hendrik, Jan en Gerard.

Geleidelijke overname van het café.

Na thuiskomst uit Indië zoekt Bennie opnieuw werk in de metaal-industrie en wordt aangenomen bij Beuting en Tiecke als machine-bankwerker. Hij woont thuis bij zijn ouders en springt na werktijd regelmatig bij in het café. Dat blijft voorlopig zo en als hij in 1954 met Leis trouwt, gaat hij met haar boven het café wonen. Bernard en Gertrud wonen met hun dochters beneden naast het café en hebben boven alleen nog slaapkamers in gebruik.

In 1955 wordt de tweeling Bennie en Trudy geboren en brengt naast het werk en het café ook het gezinsleven de nodige drukte met zich mee. In deze periode verschuiven de werkzaamheden van Bernard geleidelijk naar zijn zoon. Om dat goed te kunnen regelen moet er bij de Kamer van Koophandel een vervangers-contract worden opgesteld, waarin de onderlinge verhoudingen worden vastgelegd. Het betreft dan vooral alles, wat te maken heeft met de

Een huiselijk tafereel met Leis, Bennie en de kinderen in 1955.

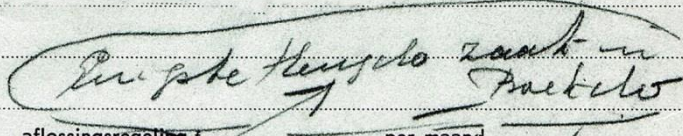

vergunning Verlof A van het Verlofbedrijf, die op naam staat van de vader. Bennie zal de bepalingen van dat Verlof in goed overleg met Bernard moeten naleven. *"Het Verlofrecht moet uit de ontvangen gelden worden betaald evenals de kosten drukkende op de uitoefening van het Verlof A"*. De vervanging gaat in op 15 februari 1957.

Als in 1958, 1961 en 1962 Bennies zusters trouwen en het ouderlijk huis verlaten, is voor Bernard en Gertrud de tijd gekomen, om te stoppen met hun werk. Bennie en Leis nemen in 1961 de zaak over en besluiten gelijk, in goed overleg met de familie, het pand terug te kopen van bakker Gerrit Haan en zijn vrouw. Intern betekent dat, dat Bernard en Gertrud naar boven verhuizen en Bennie met zijn gezin beneden gaat wonen. Ondertussen is in 1959 zoon Hans geboren.

Het café is wel toe aan enige modernisering. Bennie gaat daarover in gesprek met de N.V. HENGELOSCHE BIER-BROUWERIJ. Die brouwerij steunt de aangesloten café's met alles, wat ze nodig hebben. Dat gaat van bouw en verbouw tot inrichting en exploitatie. In overleg met de vertegenwoordiger van de brouwerij vraagt Bennie naar een electrisch gekoeld Inschuifbuffet en het is aardig om te zien, hoe de vertegenwoordiger naar de zaak motiveert, dat dat er moet komen. Daarbij gaat het de brouwerij erom, dat ze de alleenverkoop van alle dranken in een café verkrijgen en de concurrent daarbij uitschakelen. De concurrent wil natuurlijk hetzelfde en daar ligt dan de onderhandelingsruimte voor de uitbater. In dit geval is het Hengelosch contra Grolsch.

			
rentebeding	%	aflossingsregeling	per maand
motivering van deze aanvraag : <i>W.I. zaak moderniseren en alleen mag onze producten verkopen.</i>			
<i>Thans glukt je wel nog wel.</i>			
<i>Met gezegd maar men te hebben bevestigd dat anders</i>			
jaarmotivering:	<i>Provenier. hem op deze manier wonen stikken</i>		

Notitie van 27 maart 1962 van de vertegenwoordiger op de aanvraag voor bruikleen goederen.

Bennie heeft kennelijk laten doorschemeren, dat er meer kapers op de kust zijn. Het resultaat is, dat op 29 mei het inschuifbuffet in bruikleen gegeven wordt en dat Breukers dan verklaart, dat hij:

“zolang de bruikleen duurt, voor de exploitatie van zijn/haar bedrijf voornoemd de benodigde bieren, vruchtenlimonades en gazeuse dranken van het merk Santé, uitsluitend zal betrekken van de N.V. HENGELSCHE BIERBROUWERIJ” en dan volgt in het contract nog een aantal bepalingen.

Bennie wil meer. Hij wil met zijn zaak een volledig bestaan opbouwen en stoppen met zijn werk elders. Om het café, de tapperij, echt rendabel te maken, moet er een volledige vergunning komen, waardoor ook een borreltje verkocht zal kunnen worden. Hij heeft zich daartoe al enkele malen tot Burgemeester en Wethouders gericht, maar steeds nul op het request gekregen. Dan schrijft hij al of niet met hulp in 1966 een gelikte brief, waarin beargumenteerd wordt, waarom nu in Boekelo de situatie zodanig is gewijzigd, dat *“een vergunning voor de verkoop van sterke drank in het klein”* toegekend zou moeten worden. Zo’n vergunning houdt in *“de verkoop in het klein van sterke, zwak-alcoholische en alcoholvrije drank, voor consumptie bestemd ijs of soortgelijk artikel of spijzen voor gebruik ter plaatse”*. De belangrijkste argumenten zijn:

- Naar wij vernemen zullen er vijfhonderd woningen te Boekelo gebouwd worden, waarvan er vijfenveertig direct bij ons bedrijf reeds in aanbouw zijn.
- In uw brief van 5 juli 1961 schrijft u, dat Boekelo er gunstig afkomt met één vergunning op de zeshonderd inwoners. Er waren en er zijn thans nog drie vergunningen bij een inwoner aantal van, naar wij menen, 3000.
- Van deze drie wordt er slechts één uitgeoefend in een bedrijf, waar het gemiddelde publiek van Boekelo komt. Het hotel “Hulscher” en Bad Boekelo zijn toch geen dorpszaken. Zoals U weet, houdt het Horeca-bedrijf café Terborg op als te zijn voor het publiek toegankelijk en zal door aankoop als kantine door de V.V. Nijverheid Boekelo in gebruik worden genomen. Bovendien is ons bedrijf gelegen naast de R.K. Kerk en aan de weg naar Bad Boekelo, waardoor buitenlanders onze zaak nogal eens bezoeken. Van de drie nog in de gemeente Enschede bruikbare vergunningen voor de bekende wijken kon er tot op heden nog geen in Boekelo worden geplaatst.

Nu wordt de vergunning verleend en omdat Bennie er ook voor gezorgd heeft voldoende bijgeschoold te zijn, staat niets de carrière als caféhouder meer in de weg. De jongste zoon van Bennie en Leis herinnert zich, dat ze tegen hem zei: “Als Pappa vanmiddag thuiskomt, hoeft hij nooit meer te werken”, daarmee duidend op werk buitenshuis, want in het café heeft hij harder gewerkt, dan ooit daarvoor.

De inrichting van het café.

In 1991, vlak voordat Bennie en Leis stopten met hun werkzaamheden, heeft zoon Bennie jr. filmend een rondje door het café gemaakt. Uit die Super-8 film staan hieronder enkele plaatjes. Als foto is de kwaliteit niet geweldig, maar als beeld ontstaat een goede indruk van het interieur van de zaak.

De bar met tap en bandrecorder.

Foto's van alle carnavalsprinsen langs het plafond.

De kaarttafel.

Het biljart.

De spelautomaten.

Sterke drank.

De inrichting, de kleuren, het publiek en de bediening bepalen samen de beleving. Wat dat betreft is Café Breukers door de jaren heen altijd een echt Bruin Café gebleven, waar het voor de gasten goed toeven was.

De Hofbar.

De “huiskamer” van Boekelo en de sfeer.

Uit verschillende interviews krijg ik de indruk, dat de sfeer in café Breukers altijd uitstekend is geweest. Er was zakelijk wel een duidelijk verschil in aanpak. Niet alleen door de tijd, maar ook door zijn manier van werken moest Bernard naast het café ook elders werken voor zijn boterham. Niet voor niets zei Gerhard Herkendaal over Bernard: “Den Breukers den gaf meer vot, dan dat e verdeen’n. Den is völ te good”. Bovendien speelde in Bernards tijd in Boekelo ook nog sterk de tegenstelling Rooms Katholiek en Protestant. Ik sprak Jos, die van haar vader niet naar dat katholieke Breukers-café mocht en dat speelde bij veel meer Boekeloërs. Zo zou ook de niet-katholieke Unisson-Muziek in die tijd zeker niet bij Breukers oefenen. Haar opa Hendrik Wes dacht daar anders over: “Ie mot leav’n en loat’n leav’n, want den Hulsker is ok aaltied nich aaln’s”, en hij bezocht het café wel.

Huwelijksfoto van Bennie en Leis op 25 februari 1954.

Samen een team.

De tijden veranderden, de ambitie veranderde en de onderlinge verhoudingen binnen Boekelo veranderden en bovendien breidde de bevolking zich sterk uit. Onder Bennie en Leis werd café Breukers, zoals verschillende informanten mij verzekerden, de “Huiskamer van Boekelo”. De klantvriendelijkheid stond bij hun hoog in het vaandel en was een bron voor succes. In een interview met Leis komt steeds naar voren, dat ze zo’n plezier hebben gehad in hun werk. “Dat ging d’r soms van,

lachen en je deed zelf net zo hard mee". Er was nooit rottiheid in de zaak en jong en oud kwamen over de vloer.

Toen Bennie niet meer "uit werken" ging, veranderden ook de openingstijden. Lange tijd bleef de zaak open tot twee uur 's nachts. Hulscher, Bad Boekelo en andere cafés waren dan al lang gesloten en velen namen een afzakkertje bij Breukers. Leden van de muziekvereniging Unisson, die in het houten kerkje aan de Kwinkelerweg oefenden, dronken er nog één, of een paar bij Breukers. Protestant of katholiek speelde daarbij niet meer. Ook de obers van Bad Boekelo kwamen vaak na werktijd nog even nazitten. De laatste klanten wilden tegen sluitingstijd nog graag wat blijven plakken. Dan werd nog wel eens een laatste rondje weggeven en dan begonnen ze van achter naar voor alvast op te ruimen en te vegen. Op die manier werd duidelijk, dat het tijd werd om te vertrekken. De wijze van omgang met de klanten oogstte veel waardering, zoals ook blijkt uit de volgende anekdote:

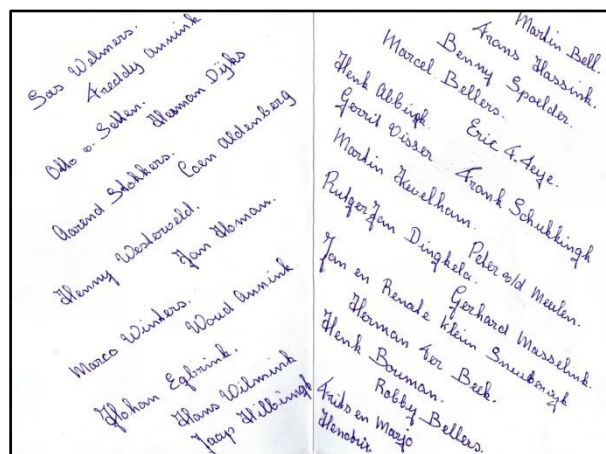
Op zeker moment kocht Leis een bijzonder hondje. Het was er één met papieren en het kostte wel f300,-. Toen ze het op een keer uit liet kwamen twee meiden haar nalopen en drukten haar een envelop in handen.

Het gedichtje.

Daarin zat een gedichtje en het gehele aankoopbedrag. Als blijkt van waardering voor de vele gezellige avonden had een aantal vaste klanten het bedrag bijeen gebracht om haar een plezier te doen.

Bennie en Leis wisten

De toenmalige stamgasten.

ook de jongeren aan zich te binden. Ze zagen ze graag komen. Velen kwamen na het sporten, of voordat ze met een team naar uitwedstrijden gingen. Aan het begin van het seizoen was er een gezamenlijk ontbijt bij Breukers. Eerst naar de kerk en dan ontbijt (er was een tijd, dat de katholieke jongens op zondag voor twaalf uur nog niet mochten voetballen). Er lag dan een grote plaat op het biljart. Broodjes werden gesmeerd in de keuken en er kwamen grote kannen koffie op tafel.

Dat het zo lekker liep, kwam natuurlijk ook, doordat eigenlijk alleen met "eigen" volk gewerkt werd. Bennie en Leis natuurlijk en een aantal dagen per week Bennies zuster Jopie. Als het druk was, sprongen later de kinderen bij en ook hun aanhang staat regelmatig op de foto. Dat maakte, dat iedereen precies de gang van zaken kende en op elkaar ingespeeld was. Medewerkers en gasten kenden elkaar en wisten, wat ze aan elkaar hadden en daardoor was er een goede sfeer.

Leis Breukers-Rupert en Jopie Kurvink-Breukers, schoonzusters.

Impact voor de familie en de kinderen.

Het café en het woonhuis van het gezin Breukers waren in één pand gehuisvest. Daardoor was het gezinsleven nauw verbonden met het bedrijf. Ik was nieuwsgierig, hoe de kinderen terugkijken op zo'n leven met zo'n druk café. Het eerste woord, dat hun te binnen schiet is: "Gezellig". Ze hadden natuurlijk wel een heel apart leven, anders dan de meeste klasgenootjes of vrienden en vriendinnen. Het café was zes dagen per week open en vader, maar vaak ook moeder, hadden daar hun handen vol aan. Het gezinsleven speelde zich af in de grote woonkeuken, die maar met één deur gescheiden was van de zaak. De daarnaast gelegen woonkamer was kleiner en werd maar weinig gebruikt. Daar kon je rustig je huiswerk maken en beleefde je bijzondere dagen, zoals met Pasen, Pinksteren en Kerst. Dan was het café op de eerste dag gesloten en zaten beide ouders een keer samen bij het gezin. Dat ervoeren de kinderen wel als heel bijzondere dagen. Voor Pa was dat wel wennen en hij kneep dan wel eens een oogje toe.

De rest van het jaar was vader in het café, moeder in de keuken en de kinderen keken daar T.V. en leefden hun leven. Zo hoorde dat en dat was ook nooit een bezwaar. Pas toen ze later bij hun toekomstige partners over de vloer kwamen, ervoeren ze, dat in die gezinnen vader en moeder na het eten vaak bij hun gezin zaten. Dat was anders dan thuis.

Toen ze wat ouder werden, werden de kinderen allemaal ingeschakeld bij het café. Bennie en Trudy moesten op zaterdag- en zondagmorgen het café beurtelings stofzuigen en afstoffen, harken om het huis en de bar schoonmaken. Ria deed dat ook en Hans moest de schuur schoonmaken en opruimen. Benny heeft ook vaak achter de bar gestaan, als vader ging eten en ook namen de kinderen tijdens een vakantie van de ouders wel eens een paar weken de zaak waar.

Op maandag was het café gesloten. Dan was er geen muziek en geen geroezemoes te horen, als je 's avonds in je bed lag. Dat was vreemd en dan sliep je niet zo lekker in als anders.

Het caféleven in een familiebedrijf zonder personeel had ook een invloed op de gang van zaken, waar je als buitenstaander niet zo gauw bij stil staat. Juist op dagen, dat anderen gezellig samen uitgaan, gaan stappen, een bioscoop of theater bezoeken, of er een dagje tussenuit gaan is de caféhouder zelf aan het werk. Een avondje voor de TV hangen of je favoriete programma bekijken is er niet bij en voor je sociale leven ben je afhankelijk van wie bij jou op bezoek komt. Zelf door de week ergens een verjaardag vieren, of iets dergelijks, is er niet bij, of je moet al anderen je werk laten doen.

Wie 's avonds en in het weekend een café bezoekt, maakt de sfeer altijd mee op de gezellige uren. Dan heeft de kastelein het druk en wordt er aan de bar van alles besproken, van gezellige praat tot heftige discussies. Dat zijn de leuke kanten van het vak, maar als er 's morgens, net na de opening, een paar klanten komen, die hun dagelijkse borreltje komen halen, dan zijn de gesprekken wel eens minder boeiend en ook dan moet de kroegbaas aan de andere kant van de bar gezellig aanwezig zijn. Vergeet ook niet de werktijden. Lange tijd was de zaak tot twee uur 's nachts geopend. Misschien ging Leis wel een uurtje eerder naar bed, maar ze moest wel 's morgens om zeven uur paraat zijn voor het gezin en daarna het café op orde brengen voor de nieuwe dag. Hard werken, dag in dag uit en toch kijkt ze ook nu nog op hoge leeftijd met bijzonder veel plezier terug op die prachtige tijd.

Toch is het, als je het voorgaande tot je door laat dringen, niet verwonderlijk, dat geen van de kinderen direct de ambitie had, om het café over te nemen en eenzelfde carrière tegemoet te zien.

Carnaval.

Bennies café - de stilte voor de storm.

Boekelo viert heden ten dage uitgebreid carnaval. Het feest lijkt geworteld in de Boekelose cultuur, maar als je het in de tijd ziet, blijkt het nog niet zo heel lang gevierd te worden. In de tijd van Bernard en Gertrud werd in het café nog geen aandacht aan carnaval besteed. Bennie is daar voorzichtig mee begonnen. Gewoon verkleedpartijen en carnaval vieren met gasten, die voornamelijk uit de naaste omgeving kwamen. Het waren gezellige avonden, waarin veel gelachen en geproost werd.

Twee foto's uit de vroege jaren zestig. De kwaliteit van de afbeeldingen is door rook en gedempt licht niet geweldig.

De opzet was nog kleinschalig. Dat was in de vroege jaren zestig, lang voordat de Soaltkloet'ns van start gingen. Mogelijk, dat ouderen zichzelf nog op deze plaatjes herkennen.

Wat later, begin jaren zeventig, is een aantal bewoners van de Kwinkelerweg begonnen met een feestje ter gelegenheid van carnaval. Na 2 à 3 jaar trad als eerste Otto van Zetten als prins naar buiten. Alles werd toen georganiseerd rond Hulscher. De groep noemde zich De Kwinkeliers. Het feest werd allengs grootschaliger en werd uitgebreid met een optocht. Ook wilde men graag iets doen voor kinderen en ouderen. Na een tijdje bestond de behoefte er meer cafés bij te betrekken en omdat Breukers in die tijd een gerenommeerd wijkcafé was, dat veel werd bezocht, polste men Bennie en Leis. Bennie zag dat meteen zitten, maar Leis had eerst zo haar bedenkingen. De bestaande feestjes zouden dan wel een heel andere omvang krijgen en het moest allemaal wel kunnen.

Jan Dekker en Henny Westerveld gingen in gesprek met Leis en Bennie en ze veronderstelden, dat ze daar opzagen tegen het versieren. Er was een versiercommissie, die bij Hulscher geweldig versierde en ze spraken af, dat de versiercommissie na het versieren bij Hulscher zou versieren bij Breukers. Toen ze op vrijdagavond aankwamen bleken Leis en Benny zelf al het hele café ontruimd te hebben. Dat moet ± 1977 zijn geweest. Er werd versierd en op het laatst was men wel met zo'n 100 man. Dik feest, dat ze zich het jaar erop nog goed herinnerden. De kinderen Breukers herinneren zich de car-

navalstijd als volgt: *Met carnaval was het alle hands aan dek – zes uur in bed en negen uur er weer uit. Als je jong bent lukt dat, maar Leis stond het huilen aan het eind van het carnavalsweekend wel eens nader dan het lachen. Het hele huis stond dan op zijn kop. Alle meubilair en de vloerbedekking ging eruit. De lampen naar boven. Het biljart eruit. Het hele café werd leeggehaald en opgeborgen in de oude paardenstal, nu grote schuur, zodat er veel publiek naar binnen kon. Na de carnaval was het café vaak een week gesloten. Dan werd geschilderd of er kwam nieuwe vloerbedekking en er kwam dan vaak ook een nieuw laken op het biljart.*

Carnaval werd vanaf toen op twee locaties gevierd en men had al gauw door, dat na sluitingstijd bij Hulscher het nog een tijd doorging bij Breukers. Dat werd erg gezellig en succesvol.

Daaruit werd het Pietjesverhaal geboren. 's Maandags voor het Op- en Daal-feest in oktober/november was de Pietjesavond bij Breukers. Dat waren wilde avonden.

De Raad van Elf en de prinsen kwamen op een dag, dat Hulscher dicht was bij elkaar en vergaderden daar over wie de volgende prins moest worden. Dat is hoogst geheime informatie. Nu werden dat soort vergaderingen erg gezellig en twee heren vertrokken wat erg luid sprekend. Mooi weer, ramen open en toen lekte de naam uit en was de volgende dag in het hele dorp bekend. Fout! In het vervolg sprak men daarom alleen nog maar over "Pietje", in plaats van over de nieuw gekozen naam.

Van het een kwam het ander en op het laatst hing men er met de benen uit. Toen heeft Bennie het magazijn laten vergroten en dan kon de prinsengarde zich daar terugtrekken om ongestoord iets te bespreken.

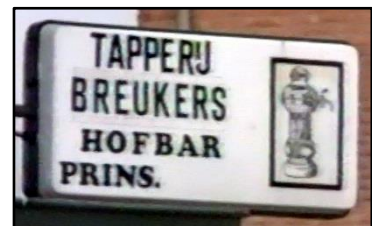

Het "Prinsengardebord" uit 1982.

Er bestaat zelfs nog een eiken plank, waar de "Prinsengarde" op vermeld staat.

De wisselwerking tussen Hulscher en Breukers was prima en onderweg was ook nog een geïmproviseerde kroeg in een soort jagershut achter één van de huizen aan de Beckumerstraat. Leis herinnert zich, dat met carnaval de laatste pas weg ging, als de eerste al weer naar z'n werk ging. De hele nacht werd dus doorgefeest. Er werd Grolsch en Hengelo's bier geschonken.

Bennie was ook "Hoftapper". Daarvoor kreeg hij een aparte steek, waar aan de zijkant "Hoftapper" stond.

Tijdens carnaval stonden alle deuren open en liep men in en uit. Na vertrek van de gasten was het dan heel kil en koud. Dan stonk het naar bier en rook. Bennie Jr. was blij, als het carnaval achter de rug was. Maar ... er werd goed verdiend.

In 1982 koos de Prinsengarde ervoor om Bennie tot Prins Carnaval te benoemen. Daarbij was natuurlijk één probleem. Het Op- en Daal-feest was altijd bij Hulscher en Bennie zou

Benny I ,baas' in Boekelo

BOEKELO - Zaterdagavond is in de eigen residentie (Hotel Hulscher) door carnavalsvereniging „De Soaltkloet'ns de tiende carnavalsprins „onthuld”. Dat gebeurde tijdens het prinsenbal op het carnavaleske tijdstip elf over elf. De nieuwe prins, Prins Benny I, kwam vermomd en wel op de rug van een ezel binnen. De prinsengarde kwam op in Mexicaanse kledij. Een tweede ezel torste een groot vat bier mee.

De vermomde prins nam al spoedig zijn toevlucht tot een in de zaal opgestelde wigwam om daar als Prins Benny I, in het dagelijks leven kastelein Benny Breukers, uit te voorschijn te komen.

Als adjudant heeft Prins Benny Jan Dekker, eigenaar van het bedrijf Industrial Products in zijn hofhouding opgenomen.

PRINS BENNY I

Na het voorlezen van een proclamatie maakte de prins van de Soaltkloet'ns de leuze voor het nieuwe carnavalsseizoen bekend. Die leuze is: „Leu maakt now plezier, later kan't nich meer”.

zijn eigen café dan in de steek moeten laten, terwijl het Prins-zijn ook verder veel tijd zou kosten, waarop hij niet thuis kon zijn. De Prinsengarde had er daarom voor gezorgd, dat er twee mannen beschikbaar waren om in Bennies café te staan, maar dat bleek niet nodig, want de kinderen bleken heel best in staat Pa's café te runnen, daarbij geassisteerd door Tante Jopie en overige familie.

Prins Bennie Breukers en adjudant Jan Dekker in 1982.

Prins Bennie en zijn vrouw Leis in 1982.

Wie meer wil weten over de geschiedenis van het Carnaval in Boekelo, kan het allemaal lezen in het 3x11 blad "de Soaltkloet'ns". Tot slot nog een vaak gehoorde anekdote en enkele carnavalsfoto's uit verschillende jaren:

Pastoor Weterman stond bekend als een fervent liefhebber van een glaasje en zat op een carnavalsavond bij Breukers aan de bar. Dames aan zijn zijde kregen de indruk, dat Heerroom genoeg genuttigd had en begeleidden hem liefdevol naar de pastorie, alwaar ze nog een klein neutje met hem nuttigden. Teruggekomen aan de bar, vertelden ze met trots, dat ze de pastoor netjes thuis afgeleverd hadden, maar wie schetst hun verbazing, toen men hun erop wees, dat Weterman aan de overkant van de bar zijn plaats alweer had ingenomen. Dat kan, als een kroeg twee deuren heeft.

Leis met Jan Dekker en achter haar Prins Bennie.

Een gezellige carnavalsavond.

Leis met Otto van Zetten achter de bar.

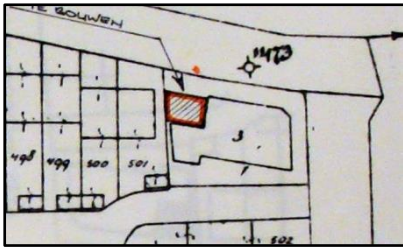

Moeder en dochter achter de tap.

Leis achter de bar.

Vergunning voor een slijterij.

Verbouwing 1981.

In het vorige hoofdstuk was sprake van een verbouwing. Het gaat over het stukje, hier links met rood aangegeven. Bennie vroeg vergunning aan voor de bouw van een carport, waarvan de bouwkosten f 3540,- zouden bedragen. De aanvraag hoefde niet in de krant gepubliceerd te worden, omdat de enige belanghebbende buurman al schriftelijk had laten weten, geen bezwaar te zullen maken. Misschien heeft dat Bennie een goede fles gekost, maar de vergunning kwam daarna al snel na de aanvraag af, op 5 december 1981. Het gevolg was, dat de Prinsengarde nu in een afgesloten ruimte kon vergaderen en in alle rust kon voorstellen om Bennie in 1982 als Prins te verkiezen. Lang was de ruimte niet beschikbaar voor dergelijke vergaderingen, want Bennie had er grote plannen mee.

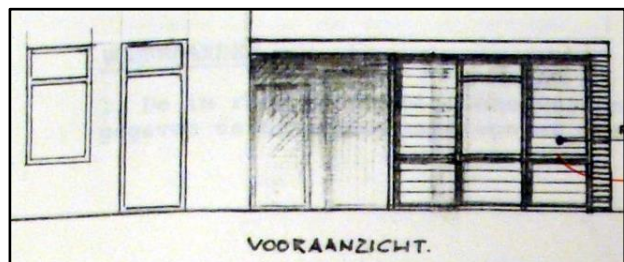
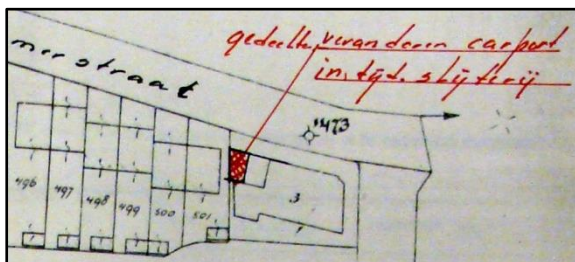
In de bestaande Volledige Vergunning was geen ruimte voor verkoop van flessen drank om mee te nemen naar huis. Daarvoor moet een speciale vergunning aanwezig zijn en een aparte ruimte, gescheiden van het café, waarin de drank verkocht kan worden. Bennie vraagt daarom een slijterijvergunning aan, om daarna van een gedeelte van de nieuwe carport een tijdelijke slijterij te mogen maken. Dat "tijdelijke" houdt verband met de aanwezigheid van meerdere vergunningen in de naaste omgeving. Dat mogen er niet

teveel worden. De vergunning wordt verstrekt onder een aantal voorwaarden. Eén daarvan is, dat jaarlijks opnieuw moet worden

Naar aanleiding van Uw bovenvermelde aanvraag deel ik U mede, dat volgens de mij thans ten dienste staande gegevens, momenteel in Uw naaste omgeving geen ander ~~café/restaurant/~~ slijtersbedrijf wordt uitgeoefend. Dientengevolge heb ik - in overeenstemming met de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur - besloten U ontheffing te verlenen tot de in het bewijs van ontheffing - hetwelk hierbij gaat - vermelde datum.

Passage uit de slijterijvergunning van 19 augustus 1983.

Uit de bouwvergunningaanvraag van 14 november 1983.

bekeken, of de vergunning kan worden verlengd in verband met het overige aantal vergunningen in Boekelo. Meteen na afgifte van die vergunning volgt de aanvraag voor een verbouwing, die nu f 3000,- zal gaan kosten. Deze wordt afgegeven in november 1983, waarna niets de oprichting van de slijterij meer in de weg staat.

MEDEDELINGEN VOOR BURGEMEESTER EN WETHOUDERS

1. Deze vergunning ware te verlenen met gebruikmaking van de overgangsbepalingen genoemd in de bebouwingsvoorschriften behorende bij het bestemmingsplan "Boekelo 1949".

Uit de stukken van 1983.

Breukers stopt ermee.

In 1991 besluiten Bennie en Leis Breukers te stoppen met het café. In twee kranten stond een afscheidsinterview, waaruit onderstaande foto's en citaten zijn opgenomen:

Dorpscafé Breukers is één brok historie.

Tapperij Breukers is een crisiskroeg met een religieus tintje.

Breukers was vier jaar toen zijn vader het café aan de Beckumerstraat begon. Zestig jaar later doet hij het werk nog steeds met plezier, al wordt het steeds zwaarder.

Voorals zondag, als het echtpaar van elf uur 's ochtends tot twee uur 's nachts achter de tap heeft gestaan, zijn "bij ons de knollen op".

Eerder hadden we bijvoorbeeld geregeld dat mijn pilsjes vijf cent goedkoper waren, omdat ik nog geen borrel mocht verkopen.

Over carnaval: Herinneringen aan die tijd hangen aan de muur.

Ik heb geluk gehad. Ik zeg wel eens: "zo slecht als mijn vader 't had, zo goed gaat het mij af.

Eerder kende ik alle mensen hier. Nu kent iedereen mij.

De stamgasten zie je elke dag. Ik weet precies wat ze willen hebben: een kleintje, een fluitje, een fles of een gewoon glas.

Bennie en Leida Breukers sluiten café na Pasen.

"Ja, 't is gebeurd. Ik loop hier al zo lang rond. Ik vind het wel een keer goed zo.

De boeren uit de omgeving nipten er maar wat graag aan een borreltje, maar ook de Boekelose "import" vond snel de weg naar dit etablissement. En de laatste jaren beleefden opvallend veel jongeren plezier aan de gastvrijheid van Bennie en Leida Breukers.

Hij vertelt, dat de zaak in die jaren om tien uur sloot. ... Tegenwoordig begint het uitgaansleven pas om die tijd. Dat is trouwens ook één van de redenen, dat we ermee ophouden.

Er was hier nooit trammelant. Zelfs niet met de jeugd die hier na het voetballen of de muziekrepetitie vrijwel wekelijks kwam.

Haar man vindt het voor het dorp jammer dat de zaak nu verdwijnt. "Ik heb geen opvolgers. M'n dochter die nu een slijterij aan de overkant heeft, verhuist met haar zaak naar ons pand. Wij gaan in haar huis wonen en zullen haar regelmatig helpen met de zaak, want stilzitten daar zijn we niet goed in.

Ria en Michel.

Toen Bennie en Leis Breukers op Paasmaandag 1 april 1991 stopten met het café, had dat zestig jaar bestaan. Zelf hadden ze dertig jaar volgemaakt. Aan elk van de kinderen hebben ze de vraag gesteld, of ze het café wilden overnemen. Bennie, Trudy en Hans hadden elk hun redenen om dat niet te willen. Dus werd de vraag tenslotte aan Ria gesteld. Ook haar antwoord was “Nee”, maar haar belangstelling ging wel uit naar het exploiteren van een slijterij. Daarover en over de gevolgen gaat dit hoofdstuk.

Voor wie de familie niet persoonlijk kent, volgt hier een sterk vereenvoudigd stukje genealogie in de vorm van een gedeeltelijke parenteel:

- I **Bernard BREUKERS**, los arbeider, fabrieksarbeider, stoker K.N.Z., verlofhouder, winkelier, geb. 14-04-1901 Buer-Beckhausen (Pruissen), overl. 14-03-1970 Boekelo, zoon van **Gerrit Jan BREUKERS**, landbouwer, schaapherder, en **Gertruda INGENERF**, gehuwd 21-02-1925 Haaksbergen met **Gertrud VENFERTLOH**, dienstbode, geb. 15-08-1896 Langendreer (Pruissen), overl. 16-03-1971 Boekelo, dochter van **Johann VENFERTLOH** en **Gertrud GREWE**.
Uit dit huwelijk onder meer:
 - 1. **Bernardus Gerhardus Johannes** (Bennie) **BREUKERS** (zie II45). (*Overige kinderen zijn niet vermeld*)
- II **Bernardus Gerhardus Johannes** (Bennie) **BREUKERS**, leerling kernmaker, ijzergieter, machine-bankwerker, verlofhouder, kastelein, geb. 14-05-1925 Haaksbergen, overl. 15-12-1993 Boekelo, gehuwd 1954 Enschede met **Aleida Johanna** (Leis) **RUPERT**, geb. 1927 Boekelo, dochter van **Gradus Johannes RUPERT**, landbouwer, en **Johanna Hendrika ten DAM**.
Uit dit huwelijk:
 - 1 en 2. **Trudy en Bennie BREUKERS**, geb. 1955 Boekelo.
 - 3. **Hans BREUKERS**, geb. 1959 Boekelo
 - 4. **Ria BREUKERS**, geb. 1964 Boekelo (zie III45).
- III **Ria BREUKERS**, geb. 1964 Enschede, gehuwd 1993 Enschede met **Michel ROESCHER**, geb. 1962 Ambt Delden, zoon van **Antonius Johannes Joseph** (Tonny) **ROESCHER**, caféhouder, en **Bernadette Agnes** (Betsy) **HEIJMERINK**.
Uit dit huwelijk: **Twee kinderen**.

In deze opsomming is Bernard de oprichter van het café. Zijn zoon Bennie de opvolger en diens dochter Ria degene, die in het cafépand verder gaat met een slijterij. Haar geschiedenis begint als volgt:

Ria is opgegroeid naast het café. Na haar lagere schooltijd en het voortgezet onderwijs volgde ze een studie aan de Sociale Academie. Na afronding van deze studie bleek er voor een maatschappelijk werkster nauwelijks werk te vinden. Ze had af en toe meegeholpen in de kleine slijterij, die sinds 1983 naast het café was ingericht en ze had ontdekt, dat ze dat werk leuk zou vinden. Daarop volgde een tweejarige studie, die haar de bevoegdheid gaf om zelfstandig een slijterij te beginnen.

In 1987 deed zich de gelegenheid voor, om in het pand Beckumerstraat 172, schuin tegenover haar ouderlijk huis een winkel in te richten. Haar vader stopte daarop met zijn drankwinkeltje in de carport naast het café en Ria begon nu haar eigen slijterij. Hoe het haar daar verging, vertelt zij in haar eigen woorden in het volgende hoofdstuk.

Haar man Michel is opgegroeid in het pand van Café Roescher in Bentelo en hij kende dus net als Ria

Een oude foto: Links woonde de familie Winkelhuis op Beckumerstraat N° 172 en rechts was de Winkel van Wegdam.

Het voormalige café Roescher op de grens van Hengevelde en Bentelo - thans "Dagopvang Bentelerhof".

het cafébedrijf van jongs af aan. Hij begon zijn werkzame leven buiten de horeca, maar daaraan kwam een einde toen hij samen met Ria de slijterij in het voormalige café Breukers voortzette.

Hiermee eindigt mijn betoog, dat in het volgende hoofdstuk afgemaakt wordt door Ria in haar verhaal over de slijterij anno 2015.

Jaap de Boer – mei 2015.

Ria aan het woord.

Tot medio maart 1991 is het pand aan de Beckumerstraat 173 in gebruik geweest als café.

Velen in het dorp vonden het erg jammer, dat vanaf dat moment Café Breukers op hield te bestaan. Er waren geen opvolgers. Ik (Ria), de jongste van het stel, besloot na vier jaar een winkel te hebben gehad, aan de overkant (in het oude pand van Wegdam) te verhuizen naar het “Café pand”.

Na ruim een maand grondig verbouwen ben ik samen met Michel in het pand een slijterij begonnen. Voorheen werkte ik alleen in de winkel. Het werd echter steeds drukker, dus vanaf de verhuizing was het een logische stap om allebei fulltime in het bedrijf te gaan werken. Dit is altijd de constante factor geweest. We hebben periodes gehad, waarin er (goeie) werknemers in dienst waren. Meerdere keren hebben we op het punt gestaan een doorgroei te maken met als consequentie, verkassen naar een andere plek, meer personeel enz. Uiteindelijk hebben we toch altijd weer gekozen voor een tweemanszaak.

We begonnen in de tijd, toen bier, jenever en bessen nog de omzet maakten. Achter de toonbank staan en drank verkopen was ons doel. In de loop der jaren veranderde dit, de klandizie veranderde, de vraag veranderde, mensen gingen feesten thuis organiseren en dus veranderden wij mee. Scholen en bedrijven werden naast particulieren onze nieuwe doelgroepen. Dit gaat tot op de dag van vandaag heel goed.

De afgelopen 10 jaar is er een grote verschuiving geweest in de alcoholconsumptie. Genieten en drinken met mate werd de hoofdmoot. Wijn en Whisky, dat is waar het accent momenteel op ligt. In het najaar van 2012 hebben we daarom besloten om de stap te maken naar een drankenspeciaalzaak. In dat jaar heb ik mijn vinologenopleiding afgerond om zo nog meer focus op de wijn te krijgen, terwijl Michel zich verdiepte in de wereld van whisky.

De winkel ging “op de schop”.... Een compleet nieuw interieur, een vergroting van het winkelloppervlak van 90m² naar 160m². Er is een proeflokaal gerealiseerd met kookgelegenheid. Overdag is dit gedeelte in gebruik als winkel. Regelmatig wordt het echter ook gebruikt voor wijn-spijs avonden, whiskyproeverijen enz.

V.l.n.r. Ria, samen met haar moeder Leis en haar zus Trudy.

Momenteel bestaat onze winkel ruim 20 jaar. Altijd alert zijn, goed de trends volgen, meedeinen met de markt, risico's durven nemen, jezelf blijven uitdagen en bovenal het allerbelangrijkste: altijd blijven luisteren naar de wensen van de klant. Dat is denk ik het succes van onze zaak.

Dit alles maakt, dat wij tot op de dag van vandaag nog altijd met veel plezier in onze winkel staan!

Ria, mei 2015.

De huidige slijterij.

De slijterij anno 2015 heeft toch wel een heel andere uitstraling, dan het bruine café van vroeger. Tijden veranderen. Op deze bladzijden enkele beelden uit het huidige bedrijf.

Wijn, zover het oog reikt.
Bijna vijfhonderd verschillende
soorten.

De whiskey-kast omvat wel vier-
honderd soorten, hier fraai geëtaleerd
in het gezellige proeflokaal.

Ria vult de voorraad aan.

De toonbank, achterin de zaak.

In een aparte kast een verzameling flessen port van verschillende jaren.

Michel alweer op weg naar de volgende klant.

Johanna Hendrika Rupert - Ten Dam (1885-1932).

Wat zou Opoe Johanna ervan gevonden hebben, als ze had geweten, dat dit fraai gerestaureerde kabinet uit haar boerderij in de moderne slijterij van haar kleindochter een tweede "leven" zou krijgen?

